

**Masarykova univerzita
Filozofická fakulta**

Ústav germanistiky, nordistiky a nederlandistiky

Skandinávská studia

Lucie Uhrová

**Švédský region Värmland z pohledu
cestovního ruchu**

Bakalářská diplomová práce

Vedoucí práce: Mgr. Petr Láznička

2016

*Prohlašuji, že jsem bakalářskou diplomovou práci vypracovala
samostatně s využitím uvedených pramenů literatury*

.....
Podpis autora práce

Poděkování

Na tomto místě bych chtěla poděkovat vedoucímu práce za cenné rady a doporučení týkající se mé bakalářské diplomové práce.

Abstrakt

UHROVÁ, Lucie. *Švédský region Värmland z pohledu cestovního ruchu*. [Bakalářská diplomová práce] Masarykova Univerzita. Brno: 2016, 91 stran

Hlavním cílem této bakalářské diplomové práce je zmapování podmínek pro rozvoj cestovního ruchu v kraji Värmland a jeho možností další propagace nejen v České republice. Dílčím cílem práce je pak tvorba nového produktu cestovního ruchu, zájezdu, který by mohl být realizován českými cestovními kancelářemi.

Hlavní myšlenka této práce pochází z teze, že díky nízké informovanosti českých turistů a cestovních kanceláří o kraji Värmland a jeho atraktivitách cestovního ruchu, neexistuje v současné době na trhu cestovního ruchu v České republice zájezd, který by se v tomto kraji odehrával.

Návrh zájezdu, který byl v rámci této bakalářské diplomové práce vytvořen, je prezentován v závěrečné části práce a má za cíl podložit tvrzení o pestré nabídce atraktivit cestovního ruchu v kraji Värmland. Součástí této práce je také SWOT analýza kraje Värmland, jejímž cílem je návrh doporučení, která by mohla přispět k rozvoji návštěvnosti kraje, a to nejen ze strany českých turistů.

Klíčová slova: cestovní ruch, Värmland, Švédsko, zájezd, propagace, destinace cestovního ruchu, cestovní kancelář.

Abstract

UHROVÁ, Lucie. *Swedish Region Värmland From Tourism's Point Of View*. [Bachelor diploma thesis] Masaryk University. Brno: 2016, 91 p.

The main goal of this bachelor diploma thesis is to map the conditions of tourism's development in the region Värmland and its possibilities for development of propagation not only in the Czech Republic. The partial goal of this bachelor diploma thesis is to create a new product of tourism, a trip, that could be realized by Czech tour operators.

The main idea of this thesis is that thanks to the low level of information of Czech tourists and tour operators there is any trip at the actual tourism market that could offer a tour to the region Värmland.

This thesis includes a presentation of an offer of trip that could possibly be realized by Czech tour operators and that includes the attractiveness taking place in this region and its goal is to inform about this destination. A SWOT analysis of the region Värmland, that is also included, offers recommendations that could help the region Värmland to include its tourism, not only in the case of visitors from the Czech Republic.

Key words: tourism, Värmland, Sweden, trip, propagation, destination of tourism, tour operator

Obsah

Úvod.....	8
1. Vymezení vybraných pojmů cestovního ruchu.....	10
2. Vývojové trendy cestovního ruchu a jejich důsledky	12
3. Stručná geografie Švédska a kraje Värmland	14
3.1. Poloha.....	14
3.2 Státní zřízení a vnitřní členění	15
3.3 Náboženství.....	15
3.4 Minoritní skupiny obyvatel	16
3.5 Vybrané kapitoly z historie Švédska.....	17
3.6 Vybrané kapitoly z historie kraje Värmland	20
3.7 Politická situace a ekonomika.....	21
4. Význam cestovního ruchu ve Švédsku	22
5. Role organizace Svenska Turistföreningen ve Švédském cestovním ruchu.....	26
5.1. Stručná historie Švédského sdružení turistů Svenska Turistföreningen	26
6. Vybrané předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu.....	29
6.1 Lokalizační předpoklady.....	30
6.1.1 Přírodní předpoklady.....	30
6.1.2 Kulturně-historické předpoklady	33
6.2 Realizační předpoklady.....	37
6.2.1 Dopravní předpoklady.....	38
6.2.2 Materiálně-technické předpoklady.....	40
6.3 Selektivní předpoklady	44
6.3.1 Subjektivní předpoklady	45
6.3.2 Objektivní předpoklady.....	46
7. Analýza organizace destinace cestovního ruchu.....	47
7.1 Marketing a propagace destinace cestovního ruchu	47
7.2 SWOT analýza regionu Värmland.....	48

7.2.1 Závěr pro SWOT analýzu	50
8. Návrh produktu cestovního ruchu	51
8.1 Popis zájezdu do kraje Värmland.....	51
Závěr	54
Použitá literatura	56
Seznam příloh	64
Přílohy.....	65

Seznam grafů a tabulek

Graf 1 Vývoj počtu zaznamenaných přistěhovalců do Švédska dle pohlaví a roku	17
Graf 2 Spotřeba cestovního ruchu v miliardách SEK	22
Graf 3 Spotřeba cestovního ruchu v % v letech 2000 - 2014.....	24
Graf 4 Předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu	29
Tabulka 1 Počty přenocování v jednotlivých krajích v roce 2014.....	22
Tabulka 2 Vývoj cestovního ruchu ve Švédsku v letech 2000 - 2013	23

Úvod

K tématu mé bakalářské diplomové práce mne přivedla vlastní zkušenost a návštěva Švédska v rámci programu Erasmus+, který jsem mohla absolvovat díky studiu na Masarykově Univerzitě v Brně. Během této návštěvy jsem zjistila, že Švédsko jako celek disponuje doposud poněkud neobjeveným bohatstvím, co se týče cestovního.

To mne přivedlo k úvaze, proč tuzemské cestovní kanceláře preferují skandinávské metropole, sever Švédska a Laponsko obecně, před návštěvou ostatních krajů, které také mají z hlediska cestovního ruchu co nabídnout.

Mnoho obyvatel České republiky si pravděpodobně spojuje Švédsko například s vyspělým sociálním systémem nebo s vysokými cenami v přepočtu na českou korunu. Protože Švédsko rozhodně nepatří mezi hlavní turistické cíle českých návštěvníků, mnohým z nás se tak zpravidla nevybaví turistické atraktivity a zajímavosti, ať už země jako celku, nebo přímo kraje Värmland.

Pokud se již český turista rozhodne Švédsko navštívit formou zájezdu organizovaného cestovní kanceláří, nemá v současné chvíli jinou možnost, než se vydat do hlavního města Stockholmu nebo zvolit jeho severní část a Laponsko. Kraj Värmland je tak většinou opomíjen nejen jako cíl organizovaných zájezdů, ale také jako cíl turistů nevyužívajících služeb cestovní kanceláře, jelikož o této lokalitě, a jejich zajímavostech, v současné době neexistují v českém jazyce téměř žádné materiály.

Tyto důvody mne vedly k tomu, abych podrobněji prozkoumala, z hlediska cestovního ruchu a jeho organizace a propagace, kraj Värmland. Cílem této bakalářské diplomové práce je zprostředkovat českým turistům, nejen prostřednictvím českých cestovních kanceláří, informace a zajímavosti o kraji Värmland a stavu cestovního ruchu ve Švédsku v návaznosti na ukazatele návštěvnosti a v souvislosti s vlivem cestovního ruchu na socioekonomickou situaci.

Při zpracování této bakalářské diplomové práce byly využity metody, jako je sběr a interpretace informací. Dále byly využity statistiky švédské Centrální statistické kanceláře (Statistiska centralbyrån) a švédského Úřadu pro ekonomický růst (Tillväxtverket). Po vyhodnocení podmínek realizace cestovního ruchu v destinaci Värmland, byla vytvořena SWOT analýza, ze které následně vyplynula možná řešení pro rozvoj cestovního ruchu v této destinaci, a to nejen z pohledu potenciálních klientů z České republiky.

Tato práce je rozdělena do tří dílčích částí. První část se zaměřuje na teoretická východiska a definice pojmů, jež mají za úkol osvětlení základních pojmů, přiblížení problematiky a získání orientace v ní.

Druhá část je zaměřena především na samotný kraj Värmland jako turistickou destinaci. Mým primárním cílem v této části je přiblížit přírodní, materiálně – technické, kulturní a další

předpoklady této destinace pro cestovní ruch.

Třetí část je věnována praktické tvorbě nového produktu cestovního ruchu na základě zjištěných informací. Takto vytvořený nový produkt cestovního ruchu, v případě této práce zájezd do kraje Värmland, je v této části dále také předběžně vykalkulován a bude nabídnut tuzemským cestovním kancelářím k případné realizaci. Zjištěné informace týkající se turistických atraktivit budou poskytnuty informačním portálům pro turisty, kteří cestují bez cestovních kanceláří.

Závěr bakalářské diplomové práce shrnuje výsledky vytyčených cílů a zhodnocení míry jejich dosažení. Dále je zde také uveden základní přehled zjištění, která díky této práci vyšla najevo. Závěr je pak doplněn vlastním názorem na problematiku cestovního ruchu v kraji Värmland.

1. Vymezení vybraných pojmů cestovního ruchu

V následující kapitole jsou vymezeny vybrané základní pojmy cestovního ruchu, které jsou důležité pro porozumění a orientaci v této práci. Vycházela jsem především z definic uvedených ve Výkladovém slovníku cestovního ruchu, který byl vydán Ministerstvem pro místní rozvoj České republiky.

Prvním z nich je pojem **cestovní ruch**. Tento pojem (turismus, zkratka CR) definuje Výkladový slovník cestovního ruchu pojem cestovní ruch jako:

”Komplexní společenský jev jako souhrn aktivit účastníků cestovního ruchu, souhrn procesů budování a provozování zařízení se službami pro účastníky cestovního ruchu včetně souhrnu aktivit osob, které tyto služby nabízejí a zajišťují, aktivit spojených s využíváním, rozvojem a ochranou zdrojů pro cestovní ruch, souhrn politických a veřejně – správních aktivit (politika CR, propagace CR, regulace CR. Mezinárodní spolupráce apod.) a reakce místní komunity a ekosystémů na uvedené aktivity. Toto pojetí CR rozšiřuje statisticky zaměřené vymezení UNWTO¹ a obdobné vymezení v návrhu normy EU, vycházející z definice účastníka cestovního ruchu”...”Rozšířené pojetí CR vychází z vnímání CR jako komplexního procesu, který zasahuje nejen jeho účastníky, ale také poskytovatele služeb, destinace.”²

Účastník cestovního ruchu (turista) je, dle Výkladového slovníku cestovního ruchu, osoba, která cestuje mimo místo svého obvyklého bydliště a pobývající na tomto místě ne déle než jeden rok, jejímž účelem v tomto místě je především trávení volného času.³

Za **destinaci cestovního ruchu** je označována oblast v daném regionu, která je typická svou nabídkou atraktivit; v širším smyslu se může jednat o celé země či regiony vyznačující se koncentrací atraktivit, rozvinutými službami a infrastrukturou cestovního ruchu. V některých zemích se rozdělení na regiony cestovního ruchu nemusí shodovat s rozdělením administrativním. V rámci takto rozdělených regionů pak dochází ke společné tvorbě a propagaci produktů cestovního ruchu.⁴

Výjezdový cestovní ruch je ve Výkladovém slovníku cestovního ruchu definován jako cesty obyvatel dané země realizované do jiných zemí, než je země jejich obvyklého pobytu, na dobu kratší než jeden rok s cílem využít především volného času.⁵

Pojmem **příjezdový cestovní ruch** označuje Výkladový slovník cestovního ruchu synonymum

¹ UNWTO = World Tourism Organization, převzato z Cestovní ruch Výkladový slovník, Pásková, Zelenka, s. 9

² PÁSKOVÁ, Martina a Josef ZELENKA. *Výkladový slovník cestovního ruchu*. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2002, 448 s. ISBN 8023901524, s. 45

³ PÁSKOVÁ, Martina a Josef ZELENKA. *Výkladový slovník cestovního ruchu*. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2002, 448 s. ISBN 8023901524, s. 301

⁴ PÁSKOVÁ, Martina a Josef ZELENKA. *Výkladový slovník cestovního ruchu*. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2002, 448 s. ISBN 8023901524, s. 59

⁵ PÁSKOVÁ, Martina a Josef ZELENKA. *Výkladový slovník cestovního ruchu*. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2002, 448 s. ISBN 8023901524, s. 319

pro aktivní cestovní ruch. Jedná se o cestovní ruch dané země, který je realizován návštěvníky z jiných zemí.

”Podle UNWTO: aktivity zahraničních návštěvníků v dané oblasti, pohybujících se mimo jejich obvyklé prostředí a pobývajících zde po dobu ne delší než jeden rok za účelem trávení volného času, podnikatelskými kontakty nebo jiným účelem.”⁶

⁶ PÁSKOVÁ, Martina a Josef ZELENKA. *Výkladový slovník cestovního ruchu*. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2002, 448 s. ISBN 8023901524, s. 234

2. Vývojové trendy cestovního ruchu a jejich důsledky

Díky rychlému rozvoji cestovního ruchu, především mezinárodního (srovnatelně rychle se rozvíjí pouze mezinárodní obchod), vzniká nutnost zabývat se také jeho budoucností. Tyto předpovědi lze dle Kotíkové rozdělit do dvou rovin:

- a) globální rovina – rozvoj mezinárodního cestovního ruchu z pohledu celosvětového i regionálního, řešení problémů spojených s budoucím rozvojem cestovního ruchu a rekreace (dopravní, informační, ekologické apod.)⁷
- b) regionální rovina – rozvoj jednotlivých oblastí a možné způsoby jejich dalšího využití, studie budoucí návštěvnosti apod.⁸

Podle Galvasové a kolektivu generuje průmysl cestovního ruchu také velké množství pracovních příležitostí, na které však není možné nahlížet jako na možnost, jež zajistí všem obyvatelům destinace blahobyt. Mimo oblasti pracovního trhu, má cestovní ruch vliv také na tvorbu hrubého domácího produktu, platební bilanci státu, příjmy do státního i regionálního rozpočtu. Jeho rozvoj podporuje v dané destinaci investiční aktivity, ale také zachování tradic kultur či komunikaci mezi odlišnými společenskými skupinami. Předpoklady cestovního ruchu vycházejí nejčastěji z lokalizačních předpokladů. Jedná se obvykle o přírodní předpoklady a lokalizaci vyhledávaných kulturně-historických předpokladů. Tyto územní danosti je také možné doplnit o další atraktivitu jako je např. stavba aquaparků či sportovních center. Pokud však doplňkové atraktivitu nejsou podpořeny lokalizací atraktivit přírodních a kulturně-historických, jen málokdy mají doplňkové atraktivitu přímý vliv na rozvoj cestovního ruchu v dané destinaci.⁹

Během minulých let byly několikrát definovány základní trendy a faktory, které mají ovlivnit budoucí vývoj cestovního ruchu. Poprvé se tak stalo v roce 2003, kdy Evropská komise definovala 10 základních faktorů ovlivňujících světový cestovní ruch.¹⁰ Mezi ně patřily následující faktory: demografie, zdraví, vzdělávání, volný čas, zkušenosti s cestováním, životní styl, informační technologie, doprava, udržitelný rozvoj, jistota a bezpečí.¹¹ V roce 2013 již bylo zřejmé, že se tyto trendy naplňují, a že jejich platnost nepomínají.¹²

⁷ KOTÍKOVÁ, Halina. *Nové trendy v nabídce cestovního ruchu*. Praha: Grada, 2013, 207 s. ISBN 9788024746036, s. 25

⁸ KOTÍKOVÁ, Halina. *Nové trendy v nabídce cestovního ruchu*. Praha: Grada, 2013, 207 s. ISBN 9788024746036, s. 25

⁹ GALVASOVÁ, Iva, Jan BINEK, Jan HOLEČEK, Kateřina CHABIČOVSKÁ, Zdeněk SZCZYRBA a kolektiv. 2008. *Průmysl cestovního ruchu*. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, s. 60

¹⁰ KOLEKTIV AUTORŮ KATEDRY CESTOVNÍHO RUCHU VŠE V PRAZE. *Cestovní ruch pro všechny*. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2008. ISBN 978-80-7399-407-05, s. 27 a 28

¹¹ KOLEKTIV AUTORŮ KATEDRY CESTOVNÍHO RUCHU VŠE V PRAZE. *Cestovní ruch pro všechny*. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2008. ISBN 978-80-7399-407-05, s. 27 a 28

¹² KOLEKTIV AUTORŮ KATEDRY CESTOVNÍHO RUCHU VŠE V PRAZE. *Cestovní ruch pro všechny*. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2008. ISBN 978-80-7399-407-05, s. 27 a 28

Podruhé definovala trendy cestovního ruchu společnost IPK International v roce 2012, k příležitosti veletrhu ITB v Berlíně¹³. Jednalo se, na příklad, o tyto trendy: cestovní ruch se rozvíjí navzdory ekonomické krizi, turisté méně cestují, ale více utrácejí, průměrný věk turistů se zvyšuje, turisté častěji produkty nakupují pomocí internetu, poptávka se individualizuje, UNWTO odhaduje nárůst mezinárodních příjezdů na 3-4%, zvyšují se ceny v hotelech, roste zájem o dobrodružný a zdravotnický cestovní ruch, plavby se potýkají s problémy (ceny, bezpečnost), zvyšuje se význam blogů a sociálních sítí, cestovní ruch v Evropě zaznamenává stabilní růst, prudce roste počet turistů z Ruska a růst turistů ze zámoří.¹⁴

Potřetí došlo k definování budoucích trendů cestovního ruchu společností Skift v roce 2013.¹⁵ Ta definovala celkem 13 trendů cestovního ruchu pro rok 2013. Mezi nimi byly například: k rezervaci ubytování tzv. „last minute“ jsou častěji využívány mobilní technologie, roste zájem o kulinářský cestovní ruch, nárůst počtu tzv. „vedlejších poplatků“ v letecké dopravě a ubytovacích službách.¹⁶

Společnosti, jako jsou například výše zmíněné Skift či IPK International definují nové trendy cestovního ruchu každoročně. Naposled, tedy v roce 2015, definovala společnost Skift 15 megatrendů cestovního ruchu. Mezi ně patří: neúčinnější formou propagace se stávají reklamní videa, roste rivalita online rezervačních portálů, zvyšuje se zájem turistů o kulinářský cestovní ruch, přesun zájmu ze strany hoteliérů a dalších poskytovatelů služeb cestovního ruchu na tzv. „generaci Z“¹⁷, tedy klienty narozené mezi lety 1995 a 2012.¹⁸

¹³ ITB Berlin – Internationale Tourismus Börse, Mezinárodní veletrh cestovního ruchu v Berlíně, převzato z PÁSKOVÁ, Martina a Josef ZELEŇKA. *Výkladový slovník cestovního ruchu*. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2002, 448 s. ISBN 8023901524, s. 403

¹⁴ KOTÍKOVÁ, Halina. *Nové trendy v nabídce cestovního ruchu*. Praha: Grada, 2013, 207 s. ISBN 9788024746036, s. 25

¹⁵ *13 Trends That Will Define Travel In 2013* [online]. [cit. 2016-07-06]. Dostupné z: <https://skift.com/2013/01/03/skift-report-13-global-trends-that-will-define-travel-in-2013/>

¹⁶ *13 Trends That Will Define Travel In 2013* [online]. [cit. 2016-07-06]. Dostupné z: <https://skift.com/2013/01/03/skift-report-13-global-trends-that-will-define-travel-in-2013/>

¹⁷ GENERATIONS X, Y, Z AND THE OTHERS. *WJ Schooler* [online]. [cit. 2016-07-06]. Dostupné z: <http://socialmarketing.org/archives/generations-xy-z-and-the-others/>

¹⁸ *Skift Magazine, Issue 3: The Megatrends Defining Travel in 2016* [online]. Dostupné z: <https://skift.com/2016/01/13/skift-annual-forecast-megatrends-defining-travel-in-2016/>.

3. Stručná geografie Švédska a kraje Värmland

V rámci této kapitoly nastiňuji vybrané skutečnosti, které mají či měly vliv na vývoj nejen Švédska jako státu, ale také na vývoj regionu Värmland, jehož analýze z pohledu cestovního ruchu se v této bakalářské diplomové práci věnuji.

3.1. Poloha

Na skandinávském poloostrově nacházející se Švédsko je co do rozlohy 54. největší zemí na světě a 5. největší zemí v Evropě (rozloha 449 964 km²)¹⁹.

Většinu povrchu tvoří lesy – více než 50%, dále více než 9% zabírají vodní plochy²⁰ a přibližně 10% zemědělsky využitelná půda.²¹ Nejdlejší část švédských státních hranic se nachází v Baltském moři a Botnickém zálivu, na souši pak Švédsko hraničí na západě s Norskem, na jihu s Dánskem, se kterým je spojeno pomocí mostu Öresund. Na východě sdílí hranici s Finskem.²²

Švédský kraj Värmland se rozkládá ve středozápadní části Švédska, při hranici s Norskem a v sousedství krajů Dalarna, Västmanland, Närke, Västergötland a Dalsland. Z norské strany hranice také dále sousedí s kraji Østfold, Akershus a Hedmark. Krajským městem je Karlstad, který je, dle počtu obyvatel, zároveň i největším městem v tomto kraji (cca 3 700 obyvatel)²³.

V kraji Värmland se nachází více než 10 000 vodních ploch, z nichž jezero Vänerns rozlohou 5 650 km² je největší nejen v tomto kraji,²⁴ ale jedná se také o největší vnitrozemské jezero v západní Evropě.²⁵ Dalšími velkými jezery jsou na příklad Fryken, Glafsforden či Värmeln. Významným vodním tokem v kraji Värmland je řeka Klarälven, která pramení na území komuny Härjedalen²⁶. Délka vodního toku přesahuje 300 km a ústí právě do jezera Vänern.²⁷ Tento vodní tok a výše zmíněné jezero Vänern jsou pro kraj důležité z hlediska cestovního ruchu, jakožto cílové destinace mnoha turistů.

¹⁹ ŠTĚPÁN, Jiří. *Švédsko*. Praha: Libri, 2010. Stručná historie států, sv. č. 74., ISBN 978-80-7277-464-7, s. 134

²⁰ ŠTĚPÁN, Jiří. 2010. *Švédsko*. Praha: Libri. Stručná historie států, sv. č. 74. ISBN 9788072774647, s. 134

²¹ ŠTĚPÁN, Jiří. 2010. *Švédsko*. Praha: Libri. Stručná historie států, sv. č. 74. ISBN 9788072774647, s. 136

²² ŠTĚPÁN, Jiří. 2010. *Švédsko*. Praha: Libri. Stručná historie států, sv. č. 74. ISBN 9788072774647, s. 134

²³ Om Värmland. *Värmland* [online]. [cit. 2016-07-19]. Dostupné z: <http://www.varmland.se/sv/om-varmland>

²⁴ *Fakta om Vänern: Sjöfakta* [online]. [cit. 2016-08-07]. Dostupné z: <http://extra.lansstyrelsen.se/vanern/Sv/fakta-om-vanern/Pages/index.aspx>

²⁵ Om Värmland. *Värmland* [online]. [cit. 2016-07-19]. Dostupné z: <http://www.varmland.se/sv/om-varmland>

²⁶ Klarälven. *Vildmark i Värmland* [online]. [cit. 2016-07-19]. Dostupné z: <http://www.vildmark.se/en/klaralven/>

²⁷ Om Värmland. *Värmland* [online]. [cit. 2016-07-19]. Dostupné z: <http://www.varmland.se/sv/om-varmland>

3.2. Státní zřízení a vnitřní členění

Švédsko je již dlouhá léta monarchií s hlavním městem Stockholmem. Dědičný královský titul (po mužské i ženské linii) však pro správu Švédska nemá zásadní význam. Převážně je Švédsko řízeno parlamentem, královská rodina zde plní pouze reprezentativní funkci. Území Švédska se administrativně člení na 21 krajů (län), které se dále člení do 290 menších územně-správních celků, tzv. komun²⁸ (kommun), které jsou částečně politicky a organizačně nezávislé, mezi jejich kompetence patří na příklad organizace školství či zdravotnictví.²⁹ Dalším možným členěním Švédska, které však nemá žádný administrativní význam, je členění historické. Z historického pohledu se Švédsko člení na celkem 25 provincií (landskap).

Kraj Värmland se dále člení na celkem 16 komun, z nichž komuna Torsby je největší a komuna Munkfors naopak nejmenší z hlediska počtu obyvatel³⁰.

3.3. Náboženství

Majoritním náboženstvím ve Švédsku je křesťanství, které do Švédska přišlo kolem roku 1 000 n. l., kdy postupně začalo nahrazovat původní pohanské polyteistické náboženství³¹. Nejvíce Švédů se dnes řadí k luteránské církvi, nalezneme zde ale také další křesťanské církve, jako je například římskokatolická³². Díky rostoucímu přistěhovalectví dnes v zemi nalezneme také stopy islámu a jiných náboženství.³³

²⁸ Pro potřeby této práce je používán pojem „komuna“, odvozený od originálního švédského názvu těchto správních celků.

²⁹ Vad är en kommun? *Varbergs kommun* [online]. 2016 [cit. 29-6-2016]. Dostupné z: <http://www.varberg.se/kommunpolitik/kommunensorganisation/safungerarkommunen/vadarenkommun.4.63c5311513f7b9eaf4e5dc.html>

³⁰ Om Värmland. *Värmland* [online]. [cit. 2016-07-19]. Dostupné z: <http://www.varmland.se/sv/om-varmland>

³¹ Religion. *Landguiden: Utrikespolitiskainstitutet* [online]. [cit. 2016-07-21]. Dostupné z: <http://www.landguiden.se/Lander/Europa/Sverige/Religion>

³² Religion. *Landguiden: Utrikespolitiskainstitutet* [online]. [cit. 2016-07-21]. Dostupné z: <http://www.landguiden.se/Lander/Europa/Sverige/Religion>

³³ Religion. *Landguiden: Utrikespolitiskainstitutet* [online]. [cit. 2016-07-21]. Dostupné z: <http://www.landguiden.se/Lander/Europa/Sverige/Religion>

3.4. Minoritní skupiny obyvatel

Ve Švédsku je v současné chvíli zákonem na ochranu minorit oficiálně chráněno celkem 5 minoritních skupin. Jedná se o minority obyvatel sámského, židovského, romského, finského a tornedalského původu³⁴. V rámci ochrany minoritních skupin obyvatel je také možno používat v úředním styku, mimo tzv. hlavního jazyka, tedy švédštiny, i další jazyky. Jedná se o laponštinu, jidiš, romštinu, finštinu a tornedalskou finštinu (tzv. meänkieli)³⁵.

Poněkud zvláštní skupinou obyvatelstva z výše zmíněných jsou, na severu země žijící, Sámové. Jedná se o původní obyvatele severního Švédska³⁶. Jimi obývané území tak není závislé na státních hranicích, ale nachází se také na území Finska či Norska.³⁷ Sámské nomádské etnikum tvoří přibližně 20 tisíc obyvatel žijících v uskupeních lišících se také dialektem. Jejich hlavním zdrojem obživy je chov sobů, lov a sběr. Sámská menšina je chráněna speciálním zákonem na ochranu menšin, nyní se tak pyšní na příklad svou vlastní vlajkou či rozhlasovou stanicí.

Druhou největší minoritou obyvatelstva jsou Finové, kteří ve Švédsku tvoří celá čtyři procenta obyvatel. Mezi další minoritní skupiny obyvatelstva patří také Dánové či Norové, kteří zde nemají téměř žádné jazykové bariéry, jelikož skandinávské jazyky, tedy švédština, dánština a norština, jsou vzájemně srozumitelné.

Během roku 2015 zažádalo o azyl ve Švédsku celkem 162 877 lidí,³⁸ což je téměř dvojnásobek oproti roku 2014. Zvýšil se také počet samostatně přicházejících dětí a mladistvých, v roce 2015 jich zažádalo o azyl 35 369.³⁹ Během prvních 6 měsíců roku 2015 měsíců byl registrován přibližně stejný počet těchto dětí a mladistvých jako za celý rok 2014.⁴⁰

Vývoj počtu zaznamenaných přistěhovalců v posledních letech je také patrný v následujícím grafu.

³⁴ GÖTEBORGS STAD a LÄNSSTYRELSEN VÄSTRA GÖTALANDS LÄN. *Om Sverige: Samhällsorientering på svenska* [online]. 5. vydání. Göteborg, 2015 [cit. 2016-07-19]. ISBN 978-91-637-4745-8. Dostupné z: https://www.informationsverige.se/Svenska/Samhalle/Documents/Om%20Sverige_DM_v5_SE.pdf, s. 44

³⁵ GÖTEBORGS STAD a LÄNSSTYRELSEN VÄSTRA GÖTALANDS LÄN. *Om Sverige: Samhällsorientering på svenska* [online]. 5. vydání. Göteborg, 2015 [cit. 2016-07-19]. ISBN 978-91-637-4745-8. Dostupné z: https://www.informationsverige.se/Svenska/Samhalle/Documents/Om%20Sverige_DM_v5_SE.pdf, s. 44

³⁶ GÖTEBORGS STAD a LÄNSSTYRELSEN VÄSTRA GÖTALANDS LÄN. *Om Sverige: Samhällsorientering på svenska* [online]. 5. vydání. Göteborg, 2015 [cit. 2016-07-19]. ISBN 978-91-637-4745-8. Dostupné z: https://www.informationsverige.se/Svenska/Samhalle/Documents/Om%20Sverige_DM_v5_SE.pdf, s. 44

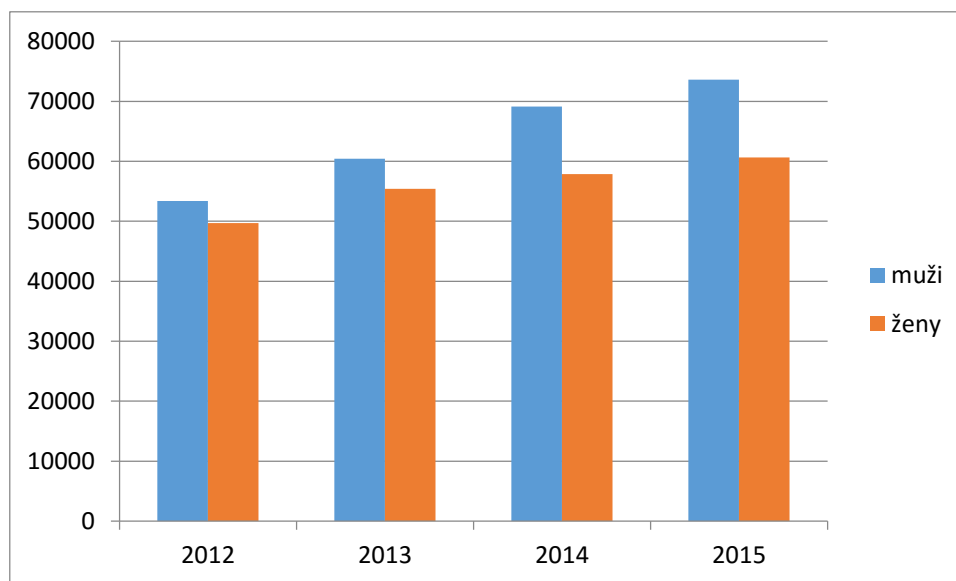
³⁷ GÖTEBORGS STAD a LÄNSSTYRELSEN VÄSTRA GÖTALANDS LÄN. *Om Sverige: Samhällsorientering på svenska* [online]. 5. vydání. Göteborg, 2015 [cit. 2016-07-19]. ISBN 978-91-637-4745-8. Dostupné z: https://www.informationsverige.se/Svenska/Samhalle/Documents/Om%20Sverige_DM_v5_SE.pdf, s. 44

³⁸ Sverige. *Migrationsinfo: Forskning och statistik om integration och migration i Sverige* [online]. [cit. 2016-07-20]. Dostupné z: <http://www.migrationsinfo.se/migration/sverige/>

³⁹ Sverige. *Migrationsinfo: Forskning och statistik om integration och migration i Sverige* [online]. [cit. 2016-07-20]. Dostupné z: <http://www.migrationsinfo.se/migration/sverige/>

⁴⁰ Sverige. *Migrationsinfo: Forskning och statistik om integration och migration i Sverige* [online]. [cit. 2016-07-20]. Dostupné z: <http://www.migrationsinfo.se/migration/sverige/>

Graf 1 Vývoj počtu zaznamenaných přistěhovalců do Švédska dle pohlaví a roku

(Statistiska databasen, *Invandringar och utvandringar efter medborgarskap och kön. År 2012 – 2015*, [cit. 20. 7. 2016])

3.5. Vybrané kapitoly z historie Švédska

Švédsko je státem s poměrně bohatou historií. Nejznámější érou je pravděpodobně doba vikinská a její účinky nejen na sousední státy.

První důkazy osídlení Skandinávského poloostrova však nalezneme již v době bronzové.⁴¹ V prvním století našeho letopočtu se římský historik Tacitus zmiňuje o území zvaném Svealand, které je ovládáno jedním panovníkem.⁴²

Z historického hlediska lze vznik švédského království datovat do jedenáctého století našeho letopočtu, kdy království ovládal jediný panovník.⁴³ První zákon, který platil v celé zemi je ve Švédsku datován do roku 1350.⁴⁴

Během devátého století se v Evropě objevuje fenomén tzv. Vikingů. Za první vikinský nájezd se oficiálně označuje vyplnění kláštera v Lindisfarne v Anglii (883 n. l.). Švédští Vikingové se ale, v návaznosti na polohu Švédska, soustředili spíše na nájezdy směrem na východ. Švédští Vikingové měli pod kontrolou veškerý obchod ve východní Evropě, včetně tehdejší Konstantinopole.⁴⁵

V roce 1397 vstupuje Švédsko, společně s dalšími severskými zeměmi, pod vedením královny

⁴¹ Äldre historia. *Landguiden: Utrikespolitiska institutet* [online]. [cit. 2016-07-21]. Dostupné z: <http://www.landguiden.se/Lander/Europa/Sverige/Aldre-Historia>

⁴² Äldre historia. *Landguiden: Utrikespolitiska institutet* [online]. [cit. 2016-07-21]. Dostupné z: <http://www.landguiden.se/Lander/Europa/Sverige/Aldre-Historia>

⁴³ Äldre historia. *Landguiden: Utrikespolitiska institutet* [online]. [cit. 2016-07-21]. Dostupné z: <http://www.landguiden.se/Lander/Europa/Sverige/Aldre-Historia>

⁴⁴ Äldre historia. *Landguiden: Utrikespolitiska institutet* [online]. [cit. 2016-07-21]. Dostupné z: <http://www.landguiden.se/Lander/Europa/Sverige/Aldre-Historia>

⁴⁵ Äldre historia. *Landguiden: Utrikespolitiska institutet* [online]. [cit. 2016-07-21]. Dostupné z: <http://www.landguiden.se/Lander/Europa/Sverige/Aldre-Historia>

Margarety I. Dánské do tzv. Kalmarské unie.⁴⁶ Kalmarská unie byla personální unie mezi severskými zeměmi. Jejím účelem bylo vyvážit nerovnováhu obchodu v Baltském moři způsobenou dominancí německých hanzovních měst. Konflikty s německou hanzou, které měly dopad především na nemožnost exportu zboží ze Švédska, byly také jednou z příčin následného rozpadu Kalmarské unie v roce 1523, za vlády Kristiána II. Dánského.⁴⁷ Díky rostoucím neshodám, nejen s německou hanzou, ale také mezi šlechtickými rody ve Švédsku došlo roku 1520 k vyostření situace a k tzv. Stockholmské krvavé lázni (Stockholms blodbad).⁴⁸ Během tohoto procesu rozhodl král Kristián II. Dánský o popravě celkem 82 švédských šlechticů⁴⁹ a tím potlačil jejich vzpouru proti dánské nadvládě.⁵⁰

Gustav Vasa, který byl během Stockholmské krvavé lázně ve vězení, se poté, díky hlasování sněmu ve Strängnäs, stal dne 6. června 1523 novým švédským králem.⁵¹ Tento den je dnes švédským národním dnem a zároveň státním svátkem.

Za vlády Gustava Vasy dochází ve Švédsku k mnoha významným reformám. Proběhla, na příklad, reforma náboženství, kdy Gustav Vasa, především z ekonomických důvodů, vyjádřil podporu luteránské církvi a odklon od církve římskokatolické.⁵²

V následujících letech nastává ve Švédsku tzv. velmocenské období.⁵³ Jedná se o poměrně dramatické období mezi lety 1611 a 1718.⁵⁴ Během tohoto období na příklad rapidně vzrostl počet obyvatel ve Švédsku, téměř se zdvojnásobil.⁵⁵ Především se ale jedná o období expanze Švédského království. V roce 1630 vstupuje Švédsko do třicetileté války na straně protestantů.⁵⁶ Na konci třicetileté války, v roce 1648, je již Švédsko evropskou velmocí.

Po velmocenském období následuje tzv. Období míru.⁵⁷ Během 18. století se Švédsko ekonomicky zotavuje z válečných tažení vedených v předchozích letech. Z této doby pochází také několik důležitých vědeckých objevů.

⁴⁶ Äldre historia. *Landguiden: Utrikespolitiska institutet* [online]. [cit. 2016-07-21]. Dostupné z: <http://www.landguiden.se/Lander/Europa/Sverige/Aldre-Historia>

⁴⁷ Sverige under medeltiden, del 3 av 3: Kalmarunionens tid. *SO-rummet: Inspiration och kunskap* [online]. [cit. 2016-07-21]. Dostupné z: <http://www.so-rummet.se/fakta-artiklar/sverige-under-medeltiden-del-3-av-3-kalmarunionens-tid>

⁴⁸ Stockholms blodbad 1520. *SO-rummet: Inspiration och kunskap* [online]. [cit. 2016-07-21]. Dostupné z: <http://www.so-rummet.se/fakta-artiklar/stockholms-blodbad-1520>

⁴⁹ ŠTĚPÁN, Jiří. *Švédsko*. Praha: Libri, 2010. Stručná historie států, sv. č. 74. ISBN 9788072774647, s. 32

⁵⁰ Stockholms blodbad 1520. *SO-rummet: Inspiration och kunskap* [online]. [cit. 2016-07-21]. Dostupné z: <http://www.so-rummet.se/fakta-artiklar/stockholms-blodbad-1520>

⁵¹ ŠTĚPÁN, Jiří. *Švédsko*. Praha: Libri, 2010. Stručná historie států, sv. č. 74. ISBN 9788072774647, s. 35

⁵² ŠTĚPÁN, Jiří. *Švédsko*. Praha: Libri, 2010. Stručná historie států, sv. č. 74. ISBN 9788072774647, s. 37

⁵³ ŠTĚPÁN, Jiří. *Švédsko*. Praha: Libri, 2010. Stručná historie států, sv. č. 74. ISBN 9788072774647, s. 43

⁵⁴ Stormaktstiden Sverige 1611-1718. *SO-rummet: Inspiration och kunskap* [online]. [cit. 2016-07-21]. Dostupné z: <http://www.so-rummet.se/kategorier/historia/nya-tiden/stormaktstidens-sverige>

⁵⁵ Stormaktstiden Sverige 1611-1718. *SO-rummet: Inspiration och kunskap* [online]. [cit. 2016-07-21]. Dostupné z: <http://www.so-rummet.se/kategorier/historia/nya-tiden/stormaktstidens-sverige>

⁵⁶ Stormaktstiden Sverige 1611-1718. *SO-rummet: Inspiration och kunskap* [online]. [cit. 2016-07-21]. Dostupné z: <http://www.so-rummet.se/kategorier/historia/nya-tiden/stormaktstidens-sverige>

⁵⁷ Frihetstiden Sverige. *SO-rummet: Inspiration och kunskap* [online]. [cit. 2016-07-21]. Dostupné z: <http://www.so-rummet.se/kategorier/historia/nya-tiden/frihetstidens-sverige#>

Jedná se, na příklad, o objevy Carla von Linné či založení vědecké akademie v roce 1739.⁵⁸

V průběhu 19. století dochází k opětovnému vytvoření unie, tentokrát mezi Norskem a Švédskem.⁵⁹ Avšak v Norsku začíná dominovat názor, že Norsko by mělo být samostatný stát.⁶⁰

V polovině 19. století se ve Švédsku objevují první známky industrializace. Ta začíná na severu Švédska, v Norrlandu, díky vysoké zahraniční poptávce po dřevě.⁶¹

Během 1. světové války, mezi lety 1914-1918 se Švédsku podařilo zachovat neutralitu.⁶² Válka tak ovlivnila především švédské hospodářství, a to ze začátku negativně, díky vznikajícím problémům s vývozem a dovozem zboží. Později však bylo potřeba obnovit válkou poničenou Evropu a Švédsku se tak naskytla příležitost zlepšit svou ekonomickou situaci.⁶³

Švédsko se snažilo zachovat si neutralitu také během 2. světové války. K dosažení tohoto cíle bylo nutné přiklonit se k oběma válčícím stranám.⁶⁴ V létě roku 1941 proběhla tzv. Midsommarkrisen, krize švédské neutrální politiky, během které požadovalo Německo povolení transportu své vojenské divize přes území Norska a Švédska do Finska, aby v rámci operace Barbarossa mohlo napadnout Sovětský svaz.⁶⁵ Švédsko bylo postaveno před nelehké rozhodnutí, zda nechat německou armádu přes své území transportovat válečnou techniku z Norska k finsko-sovětské hranici.⁶⁶ Po skončení 2. světové války přijalo Švédsko Marshallův plán, čímž dosáhlo významné finanční podpory na obnovu poválečného hospodářství, stále si však uchovalo svou neutralitu.⁶⁷

Dnes je Švédsko členem několika mezinárodních organizací. V roce 1946 vstoupilo do Organizace Spojených národů, dále je pak, na příklad, členem, Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD).⁶⁸ Od roku 1995 je Švédsko členem Evropské unie.⁶⁹

⁵⁸ Upplysningen. *SO-rummet: Inspiration och kunskap* [online]. [cit. 2016-07-21]. Dostupné z: <http://www.so-rummet.se/kategorier/historia/nya-tiden/upplysningen#>

⁵⁹ Sverige under 1800-talet. *SO-rummet: Inspiration och kunskap* [online]. [cit. 2016-07-21]. Dostupné z: <http://www.so-rummet.se/kategorier/historia/det-langa-1800-talet/sverige-under-1800-talet>

⁶⁰ Sverige under 1800-talet. *SO-rummet: Inspiration och kunskap* [online]. [cit. 2016-07-21]. Dostupné z: <http://www.so-rummet.se/kategorier/historia/det-langa-1800-talet/sverige-under-1800-talet>

⁶¹ Sverige under 1800-talet. *SO-rummet: Inspiration och kunskap* [online]. [cit. 2016-07-21]. Dostupné z: <http://www.so-rummet.se/kategorier/historia/det-langa-1800-talet/sverige-under-1800-talet>

⁶² ŠTĚPÁN, Jiří. *Švédsko*. Praha: Libri, 2010. Stručná historie států, sv. č. 74. ISBN 9788072774647, s. 99

⁶³ ŠTĚPÁN, Jiří. *Švédsko*. Praha: Libri, 2010. Stručná historie států, sv. č. 74. ISBN 9788072774647, s. 100

⁶⁴ Sverige under andra världskriget. *SO-rummet: Inspiration och kunskap* [online]. [cit. 2016-07-21]. Dostupné z: <http://www.so-rummet.se/kategorier/historia/det-korta-1900-talet/sverige-under-andra-varldskriget>

⁶⁵ Midsommarkrisen. *SO-Rummet: Inspiration och kunskap* [online]. [cit. 2016-08-11]. Dostupné z: <http://www.so-rummet.se/kategorier/midsommarkrisen>

⁶⁶ Sverige under andra världskriget. *SO-rummet: Inspiration och kunskap* [online]. [cit. 2016-07-21]. Dostupné z: <http://www.so-rummet.se/kategorier/historia/det-korta-1900-talet/sverige-under-andra-varldskriget>

⁶⁷ ŠTĚPÁN, Jiří. *Švédsko*. Praha: Libri, 2010. Stručná historie států, sv. č. 74. ISBN 9788072774647, s. 117

⁶⁸ ŠTĚPÁN, Jiří. *Švédsko*. Praha: Libri, 2010. Stručná historie států, sv. č. 74. ISBN 9788072774647, s. 118

⁶⁹ ŠTĚPÁN, Jiří. *Švédsko*. Praha: Libri, 2010. Stručná historie států, sv. č. 74. ISBN 9788072774647, s. 121

3.6. Vybrané kapitoly z historie kraje Värmland

Värmland je krajem poměrně chudým na pravěké pozůstatky, přesto se zde nachází několik, ne příliš známých, neolitických sídlišť a jeskynních maleb z téže doby. Z doby bronzové pochází více než dva tisíce mohylových hrobů, a to především v lokalitách v okolí jezer Vänern, Glafsforden a Frykensjöarna⁷⁰. Kultura, která po sobě tyto památky zanechala, je téměř neznámá. Stejně tak jen velmi málo památek pochází ze starší doby železné (přes dvacet mohylových pohřebišť především v okolí Värmlandsnäs⁷¹). Více mohylových pohřebišť, přes dva tisíce, pochází z mladší doby železné.⁷² V kraji nalezeny pozůstatky hradišť a runové kameny s runami v původním severském písmu a více než 1 300 padacích jam severského typu.⁷³

První zmínky o stabilním osídlení pocházejí již z kroniky Adama z Brém z roku 1070, jména oblastí se objevují až kolem roku 1200.⁷⁴ Touto dobou byl ještě Värmland velmi řídko osídlen, jeho rozloha je však již srovnatelná s tou dnešní. Pokřesťanštění této oblasti je dalším obdobím, o kterém nám dnes znalosti téměř chybí, konkrétní misionář není zmíněn v žádném z pramenů.⁷⁵

Již ve 12. století tvořil Värmland samostatnou politicky oddělenou oblast, proto z tohoto období také dodnes známe, například, jména tehdejších soudců.⁷⁶ Nejstarší písemné prameny se do dneška dochovaly díky islandskému spisovateli, autoru proslulé sbírky básní Prozaická Edda, Snorre Sturlasonu, který zmiňuje Värmland poměrně často.⁷⁷ Mezi lety 1634 a 1815 náleželo dnešní území Värmlandu kraji Götaland a spadalo tak pod jeho jurisdikci.⁷⁸ Od roku 1815 tvořilo území zvané Svealand.⁷⁹ Od roku 1634 se objevuje název Värmland jako označení území.⁸⁰ Během 16. a 17. století byl Värmland, společně s Närke a Södermanlandem, součástí území s názvem Västergötland.⁸¹ Utvářelo se zde silné nacionální cítění. Během 16. století

⁷⁰ Förnhistoria. *Nationalencyklopedin* [online]. [cit. 2015-12-23]. Dostupné z: <http://www.ne.se.ezp.sub.su.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/värmland/förnhistoria>

⁷¹ Förnhistoria. *Nationalencyklopedin* [online]. [cit. 2015-12-23]. Dostupné z: <http://www.ne.se.ezp.sub.su.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/värmland/förnhistoria>

⁷² Förnhistoria. *Nationalencyklopedin* [online]. [cit. 2015-12-23]. Dostupné z: <http://www.ne.se.ezp.sub.su.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/värmland/förnhistoria>

⁷³ Förnhistoria. *Nationalencyklopedin* [online]. [cit. 2015-12-23]. Dostupné z: <http://www.ne.se.ezp.sub.su.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/värmland/förnhistoria>

⁷⁴ Historia. *Nationalencyklopedin* [online]. [cit. 2015-12-23]. Dostupné z: <http://www.ne.se.ezp.sub.su.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/värmland/historia>

⁷⁵ Historia. *Nationalencyklopedin* [online]. [cit. 2015-12-23]. Dostupné z: <http://www.ne.se.ezp.sub.su.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/värmland/historia>

⁷⁶ Historia. *Nationalencyklopedin* [online]. [cit. 2015-12-23]. Dostupné z: <http://www.ne.se.ezp.sub.su.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/värmland/historia>

⁷⁷ Historia. *Nationalencyklopedin* [online]. [cit. 2015-12-23]. Dostupné z: <http://www.ne.se.ezp.sub.su.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/värmland/historia>

⁷⁸ Historia. *Nationalencyklopedin* [online]. [cit. 2015-12-23]. Dostupné z: <http://www.ne.se.ezp.sub.su.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/värmland/historia>

⁷⁹ Historia. *Nationalencyklopedin* [online]. [cit. 2015-12-23]. Dostupné z: <http://www.ne.se.ezp.sub.su.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/värmland/historia>

⁸⁰ Historia. *Nationalencyklopedin* [online]. [cit. 2015-12-23]. Dostupné z: <http://www.ne.se.ezp.sub.su.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/värmland/historia>

⁸¹ Historia. *Nationalencyklopedin* [online]. [cit. 2015-12-23]. Dostupné z: <http://www.ne.se.ezp.sub.su.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/värmland/historia>

se na území Värmlandu nacházelo jen něco přes tisíc obytných stavení, přičemž více než půlka náležela svobodným rolníkům.⁸² Na přelomu 15. a 16. století se území Värmlandu stalo útočištěm finských přistěhovalců, kteří osídlili místní půdu.⁸³

Během let se tak, konkrétně mezi 17. a 19. stoletím, průmysl zcela přeorientoval a přešel od lesnictví a těžby dřeva k důlní činnosti. V průběhu druhé poloviny 19. století již těžba železa plně dominovala.⁸⁴

3.7. Politická situace a ekonomika

Dnes je Švédsko z politického hlediska zajímavé především svým sociálním systémem, který je lákadlem pro mnohé přistěhovalce.

Export Švédského království se pohybuje kolem poloviny výše hrubého domácího produktu země⁸⁵, ekonomika Švédska je tedy na exportu velmi závislá. Exportuje se především průmyslové zboží, produkty lesnictví či vozidla a stroje.⁸⁶ Největšími zahraničními partnery Švédska jsou Německo, Norsko, Velká Británie či USA⁸⁷.

⁸² Historia. *Nationalencyklopedin* [online]. [cit. 2015-12-23]. Dostupné z: <http://www.ne.se.ezp.sub.su.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/värmland/historia>

⁸³ Historia. *Nationalencyklopedin* [online]. [cit. 2015-12-23]. Dostupné z: <http://www.ne.se.ezp.sub.su.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/värmland/historia>

⁸⁴ Historia. *Nationalencyklopedin* [online]. [cit. 2015-12-23]. Dostupné z: <http://www.ne.se.ezp.sub.su.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/värmland/historia>

⁸⁵ http://www.mzv.cz/jnp/cz/encyklopedie_statu/evropa/svedsko/ekonomika/zahranicni_obchod_zeme.html [cit. 10.3.2016]

⁸⁶ Sveriges export- och importprodukter. *Ekonomifakta* [online]. [cit. 2016-07-21]. Dostupné z: <http://www.ekonomifakta.se/Fakta/Ekonomi/Utrikeshandel/Sveriges-export--och-importprodukter/>

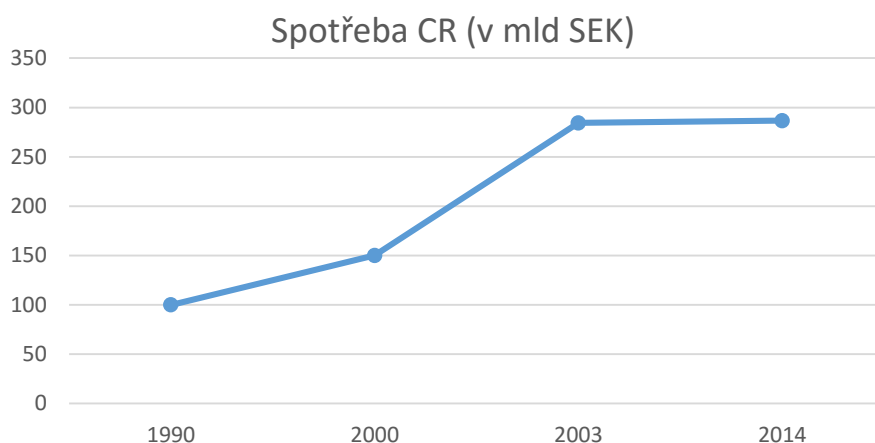
⁸⁷ Sveriges handelspartner. *Ekonomifakta* [online]. [cit. 2016-07-21]. Dostupné z: <http://www.ekonomifakta.se/Fakta/Ekonomi/Utrikeshandel/Sveriges-handelspartners/>

4. Význam cestovního ruchu ve Švédsku

Cestovní ruch je považován za jedno z nejvýznamnějších odvětví současné ekonomiky. Ve světové ekonomice dosahují příjmy z něj srovnatelné výše jako příjmy např. z ropného nebo automobilového průmyslu. V současné době se jedná o jedno z nejdynamičtějších odvětví ekonomiky, které poskytuje více než 230 milionů⁸⁸ pracovních míst po celém světě.

Rostoucí význam cestovního ruchu pro Švédsko lze asi nejlépe vyjádřit na následující statistice: v roce 1990 dosáhly ve Švédsku příjmy z tohoto odvětví přibližně 100 miliard švédských korun (SEK),⁸⁹ to je asi 292 miliard Kč. Zároveň bylo poskytnuto zaměstnání více než 230 000 obyvatel v zemi.⁹⁰ Během následujících 13 let, tedy do roku 2003, tak v zemi vzniklo více než 70 000 nových pracovních míst, pouze v oblasti cestovního ruchu⁹¹. V roce 2014 již celková spotřeba cestovního ruchu (výdaje na cestovní ruch) ve Švédsku dosáhla 268 miliard SEK⁹². Rostoucí spotřebu cestovního ruchu vyjádřenou v miliardách zachycuje následující graf.

Graf 2 Spotřeba cestovního ruchu v miliardách SEK

(*Tillväxtverket, Årsbokslut 2013 a 2014, dostupné online, [cit. 19. 4. 2016]*)

Tradičně se mezi nejnavštěvovanějšími místa objevují velká města, Stockholm, Göteborg a Malmö a jejich těsně přilehlé oblasti. V porovnání s daty z ostatních krajů z roku 2014, se kraj Värmland nachází spíše ve druhé polovině, co se týče počtu přenocování (viz Tabulka 1 Počty přenocování v jednotlivých krajích v roce 2014)

⁸⁸ http://www.ilo.org/global/publications/magazines-and-journals/world-of-work-magazine/articles/WCMS_157893/lang--en/index.htm [cit. 10.3.2016]

⁸⁹ Kurz švédské koruny k 29.3.2016: 1 SEK = 2,920 CZK vyhlášený Českou Národní Bankou. Od tohoto kurzu se odvíjí také zbytek přepočtů ze švédské koruny, které jsou v této práci uvedené.

⁹⁰ ARONSON, Lars a Thomas BLOM. 1993. *Turismutveckling i Värmland: En studie av småskalighet och aktörer*. Karlstad: Högsolan i Karlstad. ISSN 1103-8284, s. 11

⁹¹ Statistiska centralbyrån

⁹² http://www.tillvaxtverket.se/download/18.dc469ed14d82e6e120ce177/1443039643769/Info_0613_web_0602.pdf

Tabulka 1 Počty přenocování v jednotlivých krajích v roce 2014

Kraj	Počet přenocování
Kraj Stockholm	11 822 869
Kraj Uppsala	1 119 439
Kraj Södermanland	1 017 612
Kraj Östergötland	1 590 273
Kraj Jönköping	1 495 437
Kraj Kronoberg	860 429
Kraj Kalmar	2 613 246
Kraj Gotland	887 783
Kraj Blekinge	891 878
Kraj Skåne	5 140 333
Kraj Halland	2 645 775
Kraj Västra Götaland	9 069 647
<i>Kraj Värmland</i>	2 033 643
Kraj Örebro	1 094 653
Kraj Västmanland	711 891
Kraj Dalarna	4 912 641
Kraj Gävleborg	1 004 928
Kraj Västernorrland	1 111 501
Kraj Jämtland	2 602 768
Kraj Västerbotten	1 583 031
Kraj Norrbotten	2 191 442
Celkem	56 401 219

(Statistiska centralbyrån, Statistiska databasen, dostupné online, [cit. 29. 3. 2016])

Nárůst cestovního ruchu je také zřetelný v následující tabulce, zachycující procentuální vývoj daného odvětví vůči letům 2000 a 2013.⁹³

Tabulka 2 Vývoj cestovního ruchu ve Švédsku v letech 2000 - 2013

Měřené odvětví	Spotřeba v roce 2014	Vůči roku 2013	Vůči roku 2000
Celková spotřeba cestovního ruchu	268 miliard SEK	+5,2%	+78,9%
Spotřeba zahraničních návštěvníků ve Švédsku	96,5 miliard SEK	+12,5%	+137,5%
Počet zaměstnaných osob v cestovním ruchu	159 200	+4,9%	+21,7%
Příjmy z daní za mezinárodní spotřebu CR	12,4 miliard SEK	+15,9%	+125,7%
Celková spotřeba domácího CR	172 miliard SEK	+1,4%	+57,7%
Podíl příjmů z turismu v celkovém BNP ⁹⁴	2,8%	-0,2%	neměřeno

(Fakta om svensk turism, 2014)

⁹³ Fakta om svensk turism 2014, str 4 a 5

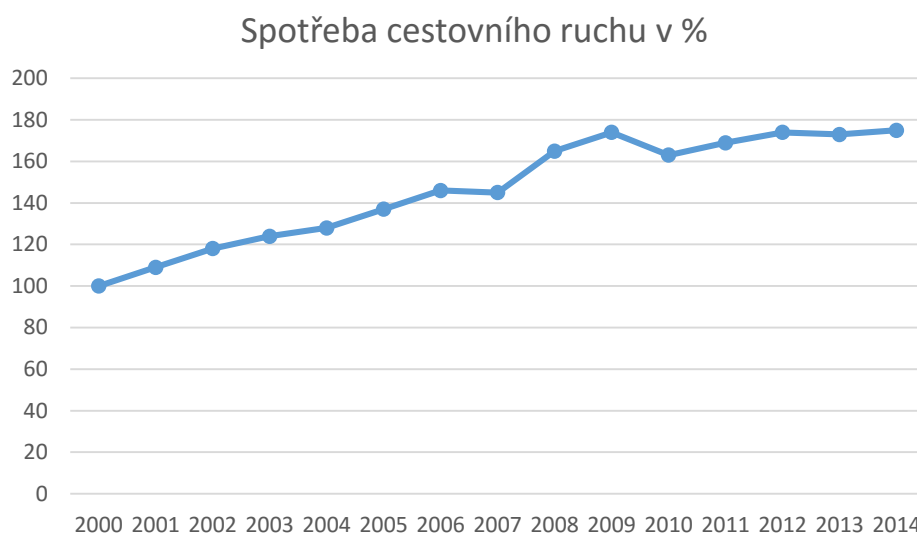
⁹⁴ BNP = bruttonationalprodukt, obdoba českého hrubého domácího produktu (HDP)

Průmysl cestovního ruchu má vliv především na domácí ekonomiku a jeho rozvoj tak vytváří v ekonomice tzv. multiplikační efekt. Dále pak rozvoj cestovního ruchu působí příznivě na zaměstnanost, tvorbu hrubého domácího produktu (HDP), platební bilanci státu či rozvoj investiční činnosti. Cestovní ruch má dále vliv také na odvětví jako je doprava, stavebnictví, obchod, telekomunikace nebo bankovníctví. Tzv. satelitní účet cestovního ruchu má za úkol zachycovat tyto vedlejší vlivy cestovního ruchu.⁹⁵

V rámci Švédského království lze vliv cestovního ruchu pozorovat na základě statistiky vydávané každoročně statistickým úřadem Tillväxtverket.⁹⁶

Prudký vzestup spotřeby cestovního ruchu tak můžeme vidět také na následujícím grafu,⁹⁷ kde vodorovná osa označuje roky a svislá osa vyjadřuje procentuální nárůst spotřeby cestovního ruchu s výchozím bodem v roce 2000 (100%).

Graf 3 Spotřeba cestovního ruchu v % v letech 2000 - 2014

(Tillväxtverket, *Turismus, Turismkonsumtion 2000 – 2014*, dostupné online, [cit. 2. 4. 2016])

Stejně tak jako v minulých letech rostly výdaje na cestovní ruch (spotřeba), rostly také příjmy z cestovního ruchu. V roce 2014 utratili zahraniční hosté (nezahrnuje domácí turismus) ve Švédsku celkem 12,4 miliard švédských korun, což činí nárůst od roku 2000 o 126%, neboli o 6,9 miliard švédských korun.⁹⁸

⁹⁵ VYSTOUPIL, Jirí. 2006. *Základy cestovního ruchu*. Brno: Masarykova univerzita, 119 s., [20] s. příl. ISBN 8021041676, s. 62

⁹⁶ Turism. Tillväxtverket [online]. [cit. 2016-08-08]. Dostupné z: <http://www.tillvaxtverket.se/huvudmeny/faktaochstatistik/turism.4.2fb8c83014597db7ce977985.html>

⁹⁷ Tillväxtverket, *Turismus*, [cit. 2.4.2016], dostupné z:

<http://www.tillvaxtverket.se/huvudmeny/faktaochstatistik/turism/ekonomiochsysselsattning.4.3453fc5214836a9a472a65fc.html>

⁹⁸ TERPSTRA, Peter. 2015. *Fakta om svensk turism 2014*. 1. Stockholm: Tillväxtverket. 90 s. ISBN 978-91-87903-27-4, s. 4

Spolu s rostoucími příjmy a výdaji v rámci cestovního ruchu, bylo možné ve Švédsku v roce 2014 zaměstnat o 21,7% více osob ve srovnání s rokem 2000, tedy 159 200. Meziroční nárůst zaměstnanosti v rámci cestovního ruchu byl 4,9%, zatímco celkově ve Švédsku vzrostla zaměstnanost pouze o 1,4%. Mezi lety 2000 a 2014 vzrostla celková zaměstnanost ve Švédsku o cca 10%, v rámci cestovního ruchu byl však zaznamenán nárůst zaměstnanosti o téměř 22% oproti roku 2000.⁹⁹

Z této statistiky je patrné, že cestovní ruch má ve Švédsku stále rostoucí ekonomický význam. Kromě podílu na tvorbě HDP, tak pozitivně ovlivňuje také zaměstnanost.

⁹⁹ TERPSTRA, Peter. 2015. *Fakta om svensk turism 2014*. 1. Stockholm: Tillväxtverket. 90 s. ISBN 978-91-87903-27-4., s. 4

5. Role organizace Svenska Turistföreningen ve Švédském cestovním ruchu

Svenska Turistföreningen, Švédské sdružení cestovatelů (STF), je jedním z nejstarších a zároveň nadále fungujících sdružení na světě.¹⁰⁰ Ve Švédsku je toto sdružení nejstarším (založeno v roce 1885) a zároveň bývalo dlouhou dobu největším (321 081 členů v roce 1996, nyní odhadem 240 000 členů) sdružením cestovního ruchu.¹⁰¹ V době jeho vzniku, na konci 19. století, se jednalo o poměrně malou skupinu lidí. Postupem času se sdružení rozrostlo nejen o nové členy a zároveň rozšířilo svou činnost.¹⁰²

5.1. Stručná historie Švédského sdružení turistů Svenska Turistföreningen

Mapování turismu ve Švédsku, před vznikem STF, je poměrně složité. Švédsko nepatřilo k hlavním turistickým destinacím, i když disponovalo různými pamětihodnostmi a zajímavými místy. Tato místa byla primárně určena pouze pro tamní obyvatele, neboť jen málokdy do země zavítal někdo z ciziny za účelem turistiky.¹⁰³

Neexistovaly tedy ani žádné souhrnné publikace mapující tato místa a zkušenosti z cest byly předávány pomocí vyprávění.¹⁰⁴ Osobní zážitky z cest tak fungovaly jako předchůdci turistických průvodců. Tyto zážitky z cest mapuje chronologicky do roku 1950 ve své publikaci například Samuel E. Bring, který shromáždil lidová vyprávění pod názvem *Itineraria Svecana*.¹⁰⁵ Mezi turisticky exponovaná místa se řadila především velká města, jako například Stockholm, Göteborg, Uppsala či Trollhättan.¹⁰⁶ Navštěvovaly se především technické památky, jako jsou například doly a těžební oblasti (Falu gruva, Stora Kopparberg, Sala silvergruva, a další).¹⁰⁷ Oblíbené byly také vodopády (Trollhättefallen, Älvkarleby, Tännforsen či Stora Sjöfallet) či historická místa, která byla lákadlem již od 18. století (například dřevěná chata Ornässtugan, statek Rankhyttan, vesnice Isala lada, Vasův monument v Moře, Královský palác ve Stockholmu,

¹⁰⁰ SEHLIN, Halvar. *Känn ditt land: STF:s roll i den svenska turismens historia*. Stockholm: Svenska turistfören, 1998. ISBN 9171561579, s. 9

¹⁰¹ SEHLIN, Halvar. *Känn ditt land: STF:s roll i den svenska turismens historia*. Stockholm: Svenska turistfören, 1998. ISBN 9171561579, s. 9

¹⁰² SEHLIN, Halvar. *Känn ditt land: STF:s roll i den svenska turismens historia*. Stockholm: Svenska turistfören, 1998. ISBN 9171561579, s. 9

¹⁰³ SEHLIN, Halvar. *Känn ditt land: STF:s roll i den svenska turismens historia*. Stockholm: Svenska turistfören, 1998. ISBN 9171561579, s. 257

¹⁰⁴ SEHLIN, Halvar. *Känn ditt land: STF:s roll i den svenska turismens historia*. Stockholm: Svenska turistfören, 1998. ISBN 9171561579, s. 258

¹⁰⁵ SEHLIN, Halvar. *Känn ditt land: STF:s roll i den svenska turismens historia*. Stockholm: Svenska turistfören, 1998. ISBN 9171561579, s. 20

¹⁰⁶ SEHLIN, Halvar. *Känn ditt land: STF:s roll i den svenska turismens historia*. Stockholm: Svenska turistfören, 1998. ISBN 9171561579, s. 20

¹⁰⁷ SEHLIN, Halvar. *Känn ditt land: STF:s roll i den svenska turismens historia*. Stockholm: Svenska turistfören, 1998. ISBN 9171561579, s. 20

Riddarholmský kostel, Drottningholmský palác a jeho Čínský zámek nebo Uppsala a její Dóm).¹⁰⁸

Ke konci 19. století se stává velmi moderním trávit čas v přírodě a na horách. Rozvíjí se tzv. vyhlídkový cestovní ruch, který se často pojí se stavbou rozhleden a jiných míst s rozhledem do krajiny.¹⁰⁹ K rozvoji vyhlídkového cestovního ruchu také přispěla známá kniha švédské spisovatelky, narozené v kraji Värmland, Selmy Lagerlöfové – *Nils Holgerssons underbara resa genom Sverige* (česky vyšlo pod názvem *Podivuhodná cesta Nilse Holgerssona Švédskem*), která mapuje Švédsko z ptačí perspektivy.¹¹⁰

Švédské sdružení cestovatelů bylo založeno po shromáždění v městském hotelu v Uppsale 27. února 1885.¹¹¹ V témže roce bylo do sdružení zapsáno prvních 29 členů a již o dva roky později, v roce 1887, se rozhodl jej zaštitit král Oscar II., který tímto vytvořil tradici pro další následníky švédského trůnu.¹¹²

Během následujícího století rozvíjí Švédské sdružení turistů (STF) dynamicky svou činnost a počet členů stoupá. STF začíná na území Švédska mapovat a značit první turistické trasy a chodníky.¹¹³

Staví se nejdříve turistická odpočívadla podél stezek, která se pak později proměňují na turistické noclehárny.¹¹⁴ Právě díky STF dochází k motorizaci některých plavebních cest na jezerech a řekách.¹¹⁵ Dále pak přispívá k rozšíření výuky geografie ve školách vydáváním map a atlasů, pořádá školní zájezdy do švédských hor pro děti základních škol.¹¹⁶ Kromě toho pak, především pro své členy, vydává různé mapy a atlasy, zahrnující postupně všechny části Švédska.¹¹⁷ Pod taktovkou STF také vznikají první knižní turističtí průvodci, či cykloprůvodci.¹¹⁸

Obecně lze říci, že Švédské turistické sdružení významně zasáhlo do vývoje a popularizace Švédska jako destinace cestovního ruchu. Význam sdružení STF vzrostl, když po dvou letech jeho působení

¹⁰⁸ SEHLIN, Halvar. *Känn ditt land: STF:s roll i den svenska turismens historia*. Stockholm: Svenska turistfören, 1998. ISBN 9171561579, s. 20

¹⁰⁹ SEHLIN, Halvar. *Känn ditt land: STF:s roll i den svenska turismens historia*. Stockholm: Svenska turistfören, 1998. ISBN 9171561579, s. 21

¹¹⁰ SEHLIN, Halvar. *Känn ditt land: STF:s roll i den svenska turismens historia*. Stockholm: Svenska turistfören, 1998. ISBN 9171561579, s. 21

¹¹¹ SEHLIN, Halvar. *Känn ditt land: STF:s roll i den svenska turismens historia*. Stockholm: Svenska turistfören, 1998. ISBN 9171561579, s. 262

¹¹² SEHLIN, Halvar. *Känn ditt land: STF:s roll i den svenska turismens historia*. Stockholm: Svenska turistfören, 1998. ISBN 9171561579, s. 262

¹¹³ SEHLIN, Halvar. *Känn ditt land: STF:s roll i den svenska turismens historia*. Stockholm: Svenska turistfören, 1998. ISBN 9171561579, s. 262

¹¹⁴ SEHLIN, Halvar. *Känn ditt land: STF:s roll i den svenska turismens historia*. Stockholm: Svenska turistfören, 1998. ISBN 9171561579, s. 53

¹¹⁵ SEHLIN, Halvar. *Känn ditt land: STF:s roll i den svenska turismens historia*. Stockholm: Svenska turistfören, 1998. ISBN 9171561579, s. 262

¹¹⁶ SEHLIN, Halvar. *Känn ditt land: STF:s roll i den svenska turismens historia*. Stockholm: Svenska turistfören, 1998. ISBN 9171561579, s. 262

¹¹⁷ SEHLIN, Halvar. *Känn ditt land: STF:s roll i den svenska turismens historia*. Stockholm: Svenska turistfören, 1998. ISBN 9171561579, s. 262

¹¹⁸ SEHLIN, Halvar. *Känn ditt land: STF:s roll i den svenska turismens historia*. Stockholm: Svenska turistfören, 1998. ISBN 9171561579, s. 265

nad ním převzal záštitu král.¹¹⁹Další vzestup důležitosti sdružení zaznamenalo v roce 1950, když se oficiálním mluvčím stal Dag Hammarskjöld, druhý generální tajemník Organizace spojených národů.¹²⁰

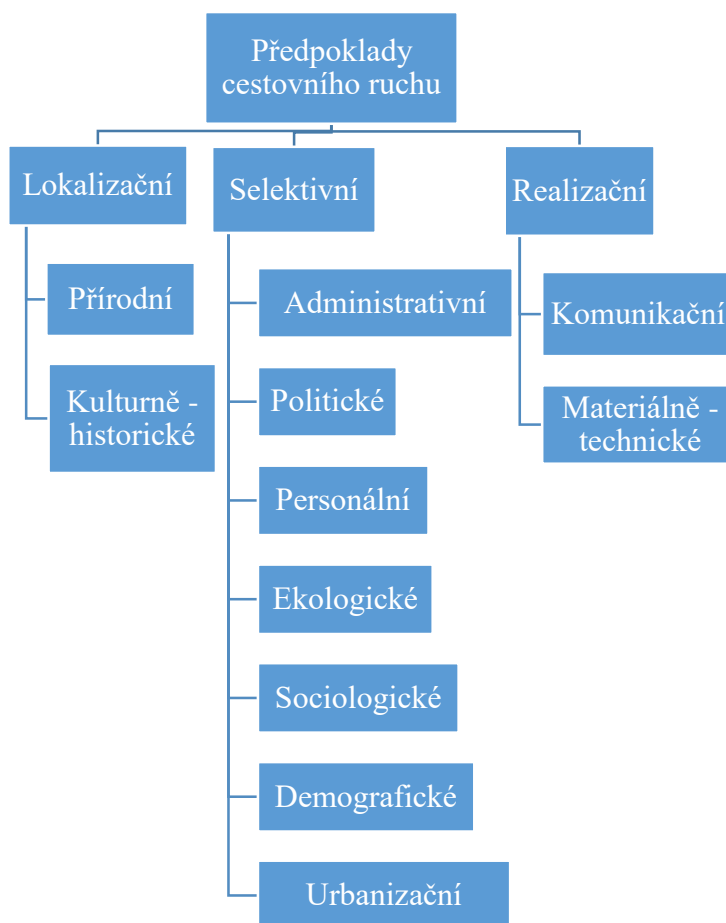
¹¹⁹ SEHLIN, Halvar. *Känn ditt land: STF:s roll i den svenska turismens historia*. Stockholm: Svenska turistfören, 1998. ISBN 9171561579, s. 262

¹²⁰ SEHLIN, Halvar. *Känn ditt land: STF:s roll i den svenska turismens historia*. Stockholm: Svenska turistfören, 1998. ISBN 9171561579, s. 266

6. Vybrané předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu

Předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu shrnují podmínky, které ovlivňují úspěšný rozvoj a existenci cestovního ruchu v dané destinaci. Jedná se o obecné zákonitosti, které umožňují jeho rozvoj v konkrétních střediscích a destinacích cestovního ruchu. Pro účely této práce je použito rozdělení předpokladů rozvoje cestovního ruchu členění dle P. Mariota.¹²¹

Graf 4 Předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu

(Předpoklady rozvoje cestovního ruchu, Cestovní ruch pro střední školy a veřejnost, D. Drobná, E. Morávková, s. 21)

¹²¹ DROBNÁ, Daniela a Eva MORÁVKOVÁ. *Cestovní ruch pro střední školy a pro veřejnost*. Praha: Fortuna, 2004, 205 s. ISBN 8071689017, s. 20

6.1. Lokalizační předpoklady

Lokalizační předpoklady jsou důležitým faktorem při umístování (lokalizaci) cestovního ruchu do určité destinace. Jejich výskyt a kvalita pak určují, zda a na kolik se cestovní ruch v dané destinaci může rozvíjet.¹²²

6.1.1. Přírodní předpoklady

Přírodní předpoklady cestovního ruchu tvoří skupinu předpokladů vyplývajících z místních zdrojů využitelných pro cestovní ruch. Jedná se tak o specifické přírodní podmínky, díky nimž jsou určité lokality cestovního ruchu atraktivnější.¹²³

V kraji Värmland se nachází celkem 173 přírodních rezervací a chráněných oblastí. Jejich jmenný seznam je uveden v příloze – Příloha 31.¹²⁴

6.1.1.1. Přírodní rezervace Glaskogen

Přírodní rezervace s původním názvem Finnskogen (Finský les), byla původně pojmenována podle finsky mluvícího obyvatelstva, které se do tohoto regionu hromadně přistěhovalo v průběhu 17. století.¹²⁵

V této přírodní rezervaci nacházíme jak pozůstatky z doby kamenné, tak pozůstatky poměrně nedávné historie. V tomto regionu se tradičně těžilo železo, měď a dřevo. V roce 1857 vznikla na břehu jezera Gla sklárna vyrábějící ručně foukané sklo. Výrobky sklárny Glava Glasbruk se tak staly světovým pojmem.¹²⁶

Samotná rezervace byla zřízena na ochranu místní divoké fauny a flory v roce 1970 a o dva roky později byla rozšířena o obce Arvika, Eda, Säffle a Årjäng. Přibližně pětinu dnešní rozlohy rezervace tvoří vodní plochy v nadmořské výšce průměrně 300 m. n. m.¹²⁷

Ubytování je možné také přímo v rezervaci v chatách, které patří pod správu přírodní rezervace s dnešním názvem Glaskogen. Tato rezervace je volně přístupná a vhodná především pro pěší turistiku a kanoistiku.¹²⁸

¹²² DROBNÁ, Daniela a Eva MORÁVKOVÁ. *Cestovní ruch pro střední školy a pro veřejnost*. Praha: Fortuna, 2004, 205 s. ISBN 8071689017, s. 21

¹²³ DROBNÁ, Daniela a Eva MORÁVKOVÁ. *Cestovní ruch pro střední školy a pro veřejnost*. Praha: Fortuna, 2004, 205 s. ISBN 8071689017, s. 21

¹²⁴ Besök ett naturreservat. *Länsstyrelsen: Värmland* [online]. [cit. 2016-07-08]. Dostupné z: <http://www.lansstyrelsen.se/Varmland/Sv/djur-och-natur/skyddad-natur/naturreservat/Pages/default.aspx?pagesize=200&k=&query=>

¹²⁵ Historia. *Glaskogen* [online]. [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: <http://glaskogen.se/om/historia.html>

¹²⁶ Historia. *Glaskogen* [online]. [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: <http://glaskogen.se/om/historia.html>

¹²⁷ Historia. *Glaskogen* [online]. [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: <http://glaskogen.se/om/historia.html>

¹²⁸ Historia. *Glaskogen* [online]. [cit. 2016-04-01]. Dostupné z: <http://glaskogen.se/om/historia.html>

6.1.1.2. Přírodní rezervace Kummelön

V jihozápadní části zálivu Ölmeviken se nachází přírodní rezervace Kummelön s rozlohou 30 hektarů, z nichž pouze 16 hektarů je zemský povrch, zbylých 14 hektarů tvoří vodní plochy. Před 150 lety se zde nacházel převážně dubový les. Rezervace zde byla zřízena v roce 1970 za účelem uchování rázu krajiny. Dnes je rezervace domovem mnoha druhů ptáků a rostlin. Záliv Ölmeviken včetně rezervace Kummelön spadá pod ochranu Evropské sítě Natura 2000.¹²⁹ Rezervace je volně přístupná a vhodná především pro pěší turistiku. Jako ve všech rezervacích ve Švédsku, i zde platí na příklad zákaz stanování. Nalezneme zde však tzv. odpočinkovou stanici, vybavenou suchou toaletou či chráněným ohništěm.¹³⁰

6.1.1.3. Přírodní rezervace Sibberön

9 kilometrů od centra města Kristinehamn se nachází přírodní rezervace Sibberön, založená v roce 1979. Území se skládá celkem z třech jezer a jejich okolí. Jedná se o jezera Sibberön, Köjan a Kalvön. V okolí jezera Sibberön lze nalézt zbytky lidského osídlení z minulosti, jež nyní obklopuje obnovený jedlový les, který se na tomto území původně nacházel.¹³¹

Toto území je také označováno jako „území královského zájmu“, a to právě pro svůj čistý vzduch a téměř nedotčený charakter. Dnes území přírodní rezervace Sibberön spadá nejen pod ochranu kraje Värmland, ale také pod ochranu Evropské sítě Natura 2000.¹³²

Rezervace je volně přístupná a vhodná především pro pěší turistiku.¹³³

¹²⁹ Kummelön. *Länsstyrelsen Värmland* [online]. [cit. 2016-04-02]. Dostupné z: <http://www.lansstyrelsen.se/varmland/sv/djur-och-natur/skyddad-natur/naturreservat/kristinehamn/kummelön/Pages/index.aspx?keyword=kumme>

¹³⁰ Kummelön. *Länsstyrelsen Värmland* [online]. [cit. 2016-04-02]. Dostupné z: <http://www.lansstyrelsen.se/varmland/sv/djur-och-natur/skyddad-natur/naturreservat/kristinehamn/kummelön/Pages/index.aspx?keyword=kumme>

¹³¹ Sibberön. *Länsstyrelsen Värmland* [online]. [cit. 2016-04-02]. Dostupné z: <http://www.lansstyrelsen.se/varmland/sv/djur-och-natur/skyddad-natur/naturreservat/kristinehamn/sibberön/Pages/index.aspx?keyword=sibberön>

¹³² Sibberön. *Länsstyrelsen Värmland* [online]. [cit. 2016-04-02]. Dostupné z: <http://www.lansstyrelsen.se/varmland/sv/djur-och-natur/skyddad-natur/naturreservat/kristinehamn/sibberön/Pages/index.aspx?keyword=sibberön>

¹³³ Sibberön. *Länsstyrelsen Värmland* [online]. [cit. 2016-04-02]. Dostupné z: <http://www.lansstyrelsen.se/varmland/sv/djur-och-natur/skyddad-natur/naturreservat/kristinehamn/sibberön/Pages/index.aspx?keyword=sibberön>

6.1.1.4. Přírodní rezervace Gillbergasjön

Na ploše 200 hektarů, z nichž celou polovinu tvoří vodní plochy, se rozkládá přírodní rezervace Gillbergasjön. Rezervace byla zřízena v roce 1968 jednak za účelem ochrany místního vodního ptactva, ale také za účelem ochrany původního kulturního rázu krajiny.¹³⁴

Rezervace Gillbergasjön je zajímavá především pro své plážovité břehy, na kterých se každoročně usídlují stěhovaví ptáci a početné populace hus velkých.¹³⁵ Stejně jako ostatní zmíněné rezervace, spadá i rezervace Gillbergasjön pod ochranu Evropské sítě Natura 2000. Rezervace je volně přístupná a vhodná především pro pěší turistiku.¹³⁶

6.1.1.5. Bobří safari v okolí řeky Klarälven

V letních měsících je možné navštívit okolí řeky Klarälven možnost navštívit tzv. bobří safari. Břehy této řeky jsou známé tím, že se zde vyskytuje početná populace volně žijících bobrů evropských. Společně s odbornými průvodci je možné se vydat na večerní projížďku na kánoích či gumových člunech právě do království bobrů evropských a pozorovat tato zvířata v jejich přirozeném prostředí.¹³⁷

Možnost prohlídky tzv. bobřího safari v kraji nabízí hned několik kempů a firem podél řeky Klarälven. Rozdílů jsou v nástupních místech i v programu. Nejznámější z nich je s nástupním místem v kempu Vildmark i Värmland.¹³⁸

6.1.1.6. Losí safari, Ekshärad

V blízkosti města Karlstad se nachází losí safari, které poskytuje tento nevšední zážitek malým skupinkám turistů. Počet návštěvníků, kteří jsou naráz v areálu, je tak pouze čtyři.¹³⁹

Nedaleko města Ekshärad se nachází Värmlands Moose Park poskytující tyto zážitky větším skupinám turistů. Je zde možnost navštívit losy v jejich přirozeném lesním prostředí, dotknout se jich nebo je krmit. Odborný výklad během 90 minutové prohlídky poskytují místní průvodci.¹⁴⁰

¹³⁴ Gillbergasjön. *Länsstyrelsen Värmland* [online]. [cit. 2016-04-02]. Dostupné z: <http://www.lansstyrelsen.se/varmland/Sv/djur-och-natur/skyddad-natur/naturreservat/saffle/gillbergasjon/Pages/index.aspx>

¹³⁵ Gillbergasjön. *Länsstyrelsen Värmland* [online]. [cit. 2016-04-02]. Dostupné z: <http://www.lansstyrelsen.se/varmland/Sv/djur-och-natur/skyddad-natur/naturreservat/saffle/gillbergasjon/Pages/index.aspx>

¹³⁶ Gillbergasjön. *Länsstyrelsen Värmland* [online]. [cit. 2016-04-02]. Dostupné z: <http://www.lansstyrelsen.se/varmland/Sv/djur-och-natur/skyddad-natur/naturreservat/saffle/gillbergasjon/Pages/index.aspx>

¹³⁷ Bäversafari. *Vildmarik i Värmland* [online]. [cit. 2016-04-03]. Dostupné z: <http://www.vildmark.se/andra-aktiviteter/baversafari/>

¹³⁸ Bäversafari. *Vildmarik i Värmland* [online]. [cit. 2016-04-03]. Dostupné z: <http://www.vildmark.se/andra-aktiviteter/baversafari/>

¹³⁹ The Moose Tour. *Värmland Moose Park* [online]. [cit. 2016-04-03]. Dostupné z: <http://www.moose-world.com/moose-safari-tour>

¹⁴⁰ The Moose Tour. *Värmland Moose Park* [online]. [cit. 2016-04-03]. Dostupné z: <http://www.moose-world.com/moose-safari-tour>

6.1.2. Kulturně-historické předpoklady

Pod pojmem kulturně-historické předpoklady rozumíme ta historická a kulturní fakta, která způsobují větší atraktivnost destinace v porovnání s ostatními místy. Patří sem na příklad rodiště a působiště známých osobností, a to jak současných, tak minulých. Dále pak místa s historickým významem či výskyt muzeí a galerií a dalších kulturních památek.

6.1.2.1. Rodiště básníka Nilse Ferlina, Karlstad

11. prosince 1898 se v Karlstadu narodil významný švédský básník Nils Ferlin. I přes to, že se s rodinou ve svých deseti letech odstěhoval do Filipstadu, vázalo ho ke svému rodnému městu silné pouto a často se do Karlstadu vracel. Po smrti svého otce žil s matkou ve velmi chudých poměrech, a tak se opět přestěhovali, tentokrát do Stockholmu. Nils Ferlin se prosadil především jako básník, ale před tím, než začal psát své vlastní básně, v roce 1918 debutoval jako jejich sběratel. Vydával také své vlastní noviny pojmenované po některých svátcích, na příklad *Julhälja* nebo *Påskhälja*.¹⁴¹

Ferlin pracoval v divadle jako herec a také jako textař populární hudby. Jako básník debutoval v roce 1930 vydáním své vlastní autorské sbírky *En döddansarens visor*. Za svého života vydal Nils Ferlin celkem 14 sbírek básní a knih pro děti. Jedná se na příklad o sbírky *Barfotabarn* (1933), *Kejsarens papegoja* (1951), *En gammal cylinderhatt* (1962) a dětskou knihu *Lars och Lisa i Stockholm* (1937).¹⁴²

Nils Ferlin je dodnes nejvíce zhudebňovaným švédským poetem. Byl zhudebňen na příklad umělci jako je Gunnar Turesson, Josef Briné, Lillebror Söderlundh, Tor Bergner či Rolf Wikström.

Na jeho počest bylo v roce 2005 ve Filipstadu otevřeno Muzeum Nilse Ferlina. A jeho sochu je možné nalézt také na břehu Skillerälven ve Filipstadu, ale také ve městech jako je Stockholm, Hällefors, Norrtälje a Karlstad.¹⁴³

¹⁴¹ Ferlinmuseet. *Ferlinmuseet* [online]. [cit. 2016-03-09]. Dostupné z: <http://www.ferlinmuseum.se/>

¹⁴² Ferlinmuseet. *Ferlinmuseet* [online]. [cit. 2016-03-09]. Dostupné z: <http://www.ferlinmuseum.se/>

¹⁴³ Ferlinmuseet. *Ferlinmuseet* [online]. [cit. 2016-03-09]. Dostupné z: <http://www.ferlinmuseum.se/>

6.1.2.2. Monumentální socha Jacqueline Pabla Picassa, Kristinehamn

Monument vysoký 15 metrů se nachází ve vzdálenosti asi sedmi kilometrů od města Kristinehamn a jedná se o největší monumentální dílo Pabla Picassa. Vše začalo, když se kristinehamnský umělec Bengt Olson setkal s umělcem a fotografem Carlem Nejsarem, který měl kontakt na Pabla Picassa. Carl Nejsar vynalezl nový materiál na základě betonu, ze kterého mohla být socha Jacqueline ze série Les dames de Mougins vytvořena. Bengt Olson tak navrhl, aby socha byla postavena v jeho rodném Kristinehamnu a předložil tento nápad vedení komuny, která s ním souhlasila a Pablu Picassu zaslala fotky a ukázky lidové hudby, aby tak představila atmosféru Värmlandu. Odpověď Pabla Picassa byl jednoduchý souhlas: „Oui, 7. 7. 1964“.¹⁴⁴

Stavba monumentu tak mohla začít pod dohledem Bengta Olsona. Dokončena a slavnostně odhalena byla v předvečer Svatojánské noci roku 1965 za účasti básníka Boa Setterlinda. Sám Pablo Picasso sledoval celý průběh stavby pomocí filmů a fotek, které mu byly zasílány, hotové dílo však na vlastní oči nikdy neviděl.¹⁴⁵

6.1.2.3. Rodný dům spisovatelky Selmy Lagerlöfové, Mårbacka

20. listopadu 1858 se v panském sídle Mårbacka ve východním Ämterviku narodila spisovatelka Selma Lagerlöfová. Jejím snem bylo již od útlého dětství napsat vlastní knihu, a to na popud její první přečtené knížky – *Oceola* od Mayne Reids.¹⁴⁶

Ve svých dvaceti letech opustila Selma svůj rodný dům, aby se ve Stockholmu dále vzdělávala jako učitelka. V roce 1885 své vzdělání úspěšně dokončila. Ve stejném roce získala místo na dívčí základní škole v Landskroně, kde působila deset let. Později se věnovala spisovatelství. Během svého pobytu v Landskroně vydala v roce 1891 Selma Lagerlöfová svou první knihu – román *Gösta Berlings saga*. Jedná se o příběh sesazeného kněze odehrávající se v kraji Värmland kolem roku 1830.¹⁴⁷ Dalším jejím významným dílem je kniha *Jerusalem*, vydaná v roce 1901-1902, díky které se jí dostalo mezinárodního ohlasu.¹⁴⁸

Panské sídlo Mårbacka, a obecně rodný kraj Värmland, byly pro Selmu velkým zdrojem inspirace. Odehrávají se zde díla jako již výše zmíněné *Gösta Berlings saga* (česky vyšlo pod názvem

¹⁴⁴ Picassoskulpturen. *Visit Kristinehamn* [online]. [cit. 2016-07-08]. Dostupné z: <http://www.visitkristinehamn.se/sv/gora/picassoskulpturen-28711>

¹⁴⁵ Picassoskulpturen. *Visit Kristinehamn* [online]. [cit. 2016-07-08]. Dostupné z: <http://www.visitkristinehamn.se/sv/gora/picassoskulpturen-28711>

¹⁴⁶ Selma Lagerlöf - författaren. *Mårbacka* [online]. [cit. 2016-03-14]. Dostupné z: http://www.marbacka.com/selma_lagerlof.php

¹⁴⁷ Selma Lagerlöf - författaren. *Mårbacka* [online]. [cit. 2016-03-14]. Dostupné z: http://www.marbacka.com/selma_lagerlof.php

¹⁴⁸ Selma Lagerlöf - författaren. *Mårbacka* [online]. [cit. 2016-03-14]. Dostupné z: http://www.marbacka.com/selma_lagerlof.php

Gösta Berling) či *Kejsarn av Portugallien* (česky vyšlo pod názvem *Císař z Portugallie*).¹⁴⁹

Selma Lagerlöfová byla významnou osobností své doby. Jako první žena například získala Nobelovu cenu za literaturu v roce 1909.¹⁵⁰

Její díla (v původním znění) jsou zahrnuta v tzv. Projekt Runeberg¹⁵¹ vysoké školy v Linköpingu, a je tedy možné si je zdarma digitálně přečíst. Dnes je její rodný dům zpřístupněn veřejnosti a návštěvníci mají možnost nahlédnout jak do autorčina soukromí, tak do její tvorby.¹⁵²

6.1.2.4. *Dům Erika Gustafa Geijera, Munkfors*

Erik Gustaf Geijer (1783 – 1847) byl jednou z nejvýznamnějších osob švédské kulturní historie. Mnohostranně nadaný Erik Gustaf Geijer (věnoval se spisovatelství, filosofii, skladatelství, básnictví, historii, ale také dalším oborům) se narodil ve Stockholmu, avšak vyrostl v Ransäteru. Období svého dětství a dospívání popisuje v díle *Minnen* (vydáno 1834). Toto dílo patří dodnes k jednomu z nejvýznačnějších ve švédské umělecké próze.¹⁵³

V šestnácti letech se jako student tamější univerzity přestěhoval do Uppsaly a již v roce 1803 získal cenu Švédské akademie za své dílo *Äreminne öfver riksföreståndaren Sten Sture den äldre*. Podruhé mu cena Švédské akademie byla udělena v roce 1810. I v následujících letech byl Erik Gustaf Geijer velmi úspěšný na akademické půdě a ve svých téměř třiceti letech již patřil k významným umělcům, kteří si snadno uměli získat publikum. V roce 1817 byl jmenován profesorem na Uppsalské univerzitě, v letech 1822, 1830, 1836 a 1843- 1844 působil jako její rektor a jako zástupce univerzity působil na kněžském postu v letech 1828 – 1830 a 1840 – 1841. V roce 1824 byl jmenován členem Švédské akademie.¹⁵⁴

Pro kraj Värmland je významný také tím, že v roce 1834 patřil ke čtyřem mužům, mezi kterými bylo voleno na post biskupa Karlstadu. Mezi ty ostatní patřili také Esaias Tegnér, Johan Olof Wallin a Geijerův dědeček z matčiny strany, který volby vyhrál, Carl Adolph Agardh.¹⁵⁵

Jako spisovatel byl Erik Gustaf Geijer velmi činný. Proslavil se především svými krátkými, lyrickými básněmi. Některé z jeho básní dodnes vycházejí ve sbírkách v nových vydáních, stejně jako jeho kniha *Minnen*. Mimo lyrických básní psal Geijer také žalmovou poezii a vydával několik

¹⁴⁹ Selma Lagerlöf - författaren. *Mårbacka* [online]. [cit. 2016-03-14]. Dostupné z: http://www.marbacka.com/selma_lagerlof.php

¹⁵⁰ Selma Lagerlöf - författaren. *Mårbacka* [online]. [cit. 2016-03-14]. Dostupné z: http://www.marbacka.com/selma_lagerlof.php

¹⁵¹ Projekt Runeberg: <http://runeberg.org/>

¹⁵² Selma Lagerlöf - författaren. *Mårbacka* [online]. [cit. 2016-03-14]. Dostupné z: http://www.marbacka.com/selma_lagerlof.php

¹⁵³ Erik Gustaf Geijer. *Geijersamfundet* [online]. [cit. 2016-03-30]. Dostupné z: <http://www.geijersamfundet.se/erikgustafgeijer.html>

¹⁵⁴ Erik Gustaf Geijer. *Geijersamfundet* [online]. [cit. 2016-03-30]. Dostupné z: <http://www.geijersamfundet.se/erikgustafgeijer.html>

¹⁵⁵ Erik Gustaf Geijer. *Geijersamfundet* [online]. [cit. 2016-03-30]. Dostupné z: <http://www.geijersamfundet.se/erikgustafgeijer.html>

knih s touto tematikou.¹⁵⁶

Dnes je dům v Ransäteru, ve kterém Erik Gustaf Geijer vyrůstal, přístupný turistům. Sídlo se nachází přibližně 50 kilometrů od krajského města Karlstadu a 25 km od statku Mårbacka, ve kterém vyrůstala Selma Lagerlöfová.¹⁵⁷

Dům, ve kterém Geijer vyrůstal, obýval později také F. A. Dahlgren (1816 – 1895), spisovatel a autor dramatu *Värmlänningarna*, známý především svou humornou poezií psanou v místním dialektu.¹⁵⁸

Dnes je dům památkem na celkem tři osobnosti, které se významně prosadili ve švédské kultuře, a v tomto domě pobývaly: Erika Gustafa Geijera, Fredrika Augusta Dahlgrena a Gustafa Una Troiliho.¹⁵⁹

6.1.2.5. Zbytky válečného opevnění Skans 153 Hultet, Charlottenberg

Válečné opevnění, vybudované původně k ochraně norské hranice, se nachází nedaleko města Charlottenberg. Toto opevnění, vystavěné ve dvou obranných liniích, bylo vybudováno krátce před tím, než německé jednotky obsadily Norsko v roce 1940 (k jeho použití tak nikdy nedošlo). Hlavní část tohoto areálu byla vystavěna v letech 1940 – 1941 a kapacitně byl budován pro celkem 83 mužů.¹⁶⁰

Dnes je tento areál, nacházející se nedaleko Charlottenbergu, volně přístupný turistům a zájemcům o vojenskou historii. Je také možné objednat si specializovaného místního průvodce.¹⁶¹

6.1.2.6. Kulturní centrum v přírodě Mariebergsskogen, Karlstad

Původním vlastníkem tohoto centra byl v 18. století majitel pozemku Lars Magnus Wester. Název Mariebergsskogen je odkazem na jeho manželku, Marii Magdalenu, narozenou v Uppsale. Jejich syn, který tento pozemek zdědil, zde mezi lety 1826 – 1828 postavil panské sídlo, to však později propadlo zástavou do vlastnictví bankéři Carlu Magnusu Höökovi.¹⁶²

Syn Carla Magnuse Hööka, který pozemek později zdědil, kladl velký důraz na lesní prostředí a malebné okolí. Proto hledal záruku, že příroda zde zůstane nepoškozena. Jako neženatý neměl

¹⁵⁶ Erik Gustaf Geijer. *Geijersamfundet* [online]. [cit. 2016-03-30]. Dostupné z: <http://www.geijersamfundet.se/erikgustafgeijer.html>

¹⁵⁷ Erik Gustaf Geijer. *Geijersamfundet* [online]. [cit. 2016-03-30]. Dostupné z: <http://www.geijersamfundet.se/erikgustafgeijer.html>

¹⁵⁸ Erik Gustaf Geijer. *Geijersamfundet* [online]. [cit. 2016-03-30]. Dostupné z: <http://www.geijersamfundet.se/erikgustafgeijer.html>

¹⁵⁹ Erik Gustaf Geijer. *Geijersamfundet* [online]. [cit. 2016-03-30]. Dostupné z: <http://www.geijersamfundet.se/erikgustafgeijer.html>

¹⁶⁰ Hultet. *Uppléva* [online]. [cit. 2016-04-08]. Dostupné z: <http://uppleveda.se/hultet>

¹⁶¹ Hultet. *Uppléva* [online]. [cit. 2016-04-08]. Dostupné z: <http://uppleveda.se/hultet>

¹⁶² Historia. *Mariebergsskogen* [online]. [cit. 2016-07-27]. Dostupné z: <http://www.mariebergsskogen.se/mariebergsskogen-ab/historia/>

žádné dědice, a tak pozemek odkázal městu Karlstad.¹⁶³

V dnešní době je pozemek majetkem města Karlstadu a funguje jako městský park a zároveň místo pro aktivní či pasivní relaxaci a volné setkávání lidí. Vstup není nijak omezen.¹⁶⁴

6.1.2.7. Hřbitov a kostel v Ekshärad

První zmínky o církevních stavbách pocházejí již ze starší verze tzv. Västgötalagen¹⁶⁵ z počátku 13. století. První církevní stavba spojována s existencí kostela v Ekshärad se, dle legendy, nacházela o něco níže po proudu řeky, v asi pět kilometrů vzdáleném Hare. Podle této legendy byl původní kostel opuštěn kvůli nevyjasněným událostem (údajně mystického původu). Dle jiného zdroje byl původní kostel v obci Hara opuštěn kvůli ničivé povodni, a proto byl v 15. století postaven kostel nový.¹⁶⁶

I přes svou pozoruhodnou historii je kostel v Ekshärad jednou z nejlépe dochovaných církevních staveb ze 17. století, jejíž předlohou byl původní kostel, který se nacházel nedaleko obce Hara.¹⁶⁷

Dnes je tento kostel známý především pro své železné kříže, které se nacházejí na přilehlém hřbitově.

Na počátku 20. století bývaly tyto železné kříže běžné na území celého Värmlandu, později začaly ze hřbitovů postupně mizet. Na tomto hřbitově jich nalezneme celkem 450. Naprostá většina z nich pochází z 18. a 19. století.¹⁶⁸

6.2. Realizační předpoklady

Realizační předpoklady cestovního ruchu tvoří skupinu předpokladů, které umožňují samotnou realizaci cestovního ruchu. Tímto se tak vytváří spojení mezi centry zájmu cestovního ruchu a oblastmi cestovního ruchu.¹⁶⁹

¹⁶³ Historia. *Mariebergsskogen* [online]. [cit. 2016-07-27]. Dostupné z: <http://www.mariebergsskogen.se/mariebergsskogen-ab/historia/>

¹⁶⁴ Historia. *Mariebergsskogen* [online]. [cit. 2016-07-27]. Dostupné z: <http://www.mariebergsskogen.se/mariebergsskogen-ab/historia/>

¹⁶⁵ Västgötalagen je první švédský text (zákon) psaný latinkou na území Švédska sepsaný za vlády Birgera Jarla jeho starším bratrem.

¹⁶⁶ Ekshärads kyrka. *Länsstyrelsen Värmland* [online]. [cit. 2016-08-07]. Dostupné z: <http://www.lansstyrelsen.se/Varmland/Sv/samhallsplanering-och-kulturmiljo/landskapsvard/se-och-besoka/eksharads-kyrka/Pages/index.aspx>

¹⁶⁷ Ekshärads kyrka. *Länsstyrelsen Värmland* [online]. [cit. 2016-08-07]. Dostupné z: <http://www.lansstyrelsen.se/Varmland/Sv/samhallsplanering-och-kulturmiljo/landskapsvard/se-och-besoka/eksharads-kyrka/Pages/index.aspx>

¹⁶⁸ Ekshärads kyrka. *Länsstyrelsen Värmland* [online]. [cit. 2016-08-07]. Dostupné z: <http://www.lansstyrelsen.se/Varmland/Sv/samhallsplanering-och-kulturmiljo/landskapsvard/se-och-besoka/eksharads-kyrka/Pages/index.aspx>

¹⁶⁹ VYSTOUPIL, Jiří. *Základy cestovního ruchu*. Brno: Masarykova univerzita, 2006, 119 s., [20] s. příl. ISBN 8021041676., s. 44

6.2.1. Dopravní předpoklady

Dopravní předpoklady představují tu skupinu předpokladů cestovního ruchu, díky nimž mají turisté možnost se v rámci destinace přepravovat z místa na místo s využitím místních dopravních či jiných služeb.¹⁷⁰

I přes poměrně rozsáhlé pokrytí Švédska železniční sítí, je Värmland označován jako jeden z krajů s nejvíce nevyhovující kapacitou vlakové přepravy.¹⁷¹ Nejvyšší kapacitní omezení je v současné chvíli v kraji Värmland na lince Kristinehamn – Karlstad – Kil.¹⁷² Vytíženost železničních tras v kraji Värmland je možné vidět na mapě železniční sítě vycházející ze studie Dopravního úřadu (Trafikverket).¹⁷³ Obrázek 1 je detailem z mapy celého Švédska, viz Příloha 18 – Vytíženost železničních tras ve Švédsku. Zvětšením přepravní kapacity na železnici by se tak rozšířily potenciální možnosti přepravy turistů v kraji.

Obrázek 1 Vytíženost železničních tras, detail

Vytíženost železničních tras

- █ Vysoká
- █ Střední
- █ Nízká

(Situationen i det svenska järnvägsnätet, Trafikverket, 2011, [cit. 21. 3. 2016])

¹⁷⁰ VYSTOUPIL, Jiří. *Základy cestovního ruchu*. Brno: Masarykova univerzita, 2006, 119 s., [20] s. příl. ISBN 8021041676., s. 45

¹⁷¹ Situationen i det svenska järnvägsnätet. *Region Värmland* [online]. [cit. 2016-03-14]. Dostupné z: http://www.regionvarmland.se/wp-content/uploads/2015/01/kom_situationen_i_det_svenska_jarnvagsnatet.pdf, s. 8

¹⁷² Situationen i det svenska järnvägsnätet. *Region Värmland* [online]. [cit. 2016-03-14]. Dostupné z: http://www.regionvarmland.se/wp-content/uploads/2015/01/kom_situationen_i_det_svenska_jarnvagsnatet.pdf, s. 8

¹⁷³ *Situationen i det svenska järnvägsnätet*, Trafikverket, 2011 [dostupné online], cit. 21.3.2016

Přímo kraje Värmland se pak týká pouze tato část železniční sítě: Degerfors (trasa ze Stockholmu a Örebro) – Kristinehamn – Karlstad - Kil – Charlottenberg (trasa dále pokračuje směr Oslo, Norsko), Åmål (ze směru Göteborg) – Kil – Karlstad a trasa Karlstad – Kil – Torsby. Přičemž nejvytíženější z výše jmenovaných úseků je právě úsek Karlstad – Kil, přes který směřují všechny tři hlavní vlakové linie.

Společnost Värmlands Trafik zajišťuje v kraji Värmland kolektivní dopravu. Jedná se jak o autobusovou, tak o železniční či speciální dopravu. Společnost Värmlands Trafik nevlastní žádné autobusy, autobusová doprava je zajišťována pomocí smluvních dopravců, kteří musí splňovat podmínky společnosti. Společnost Värmlands Trafik také na svém internetovém portálu www.varmlandstrafik.se nabízí možnost zakoupení jízdenek předem a platbu kartou, což napomáhá také rozvoji cestovního ruchu, kdy si turisté svou cestu předem plánují a mají tak možnost si na internetu zjistit všechny potřebné informace a v klidu vybrat vyhovující jízdenky.

Například z města Degerfors do města Charlottenberg, ležícího při norské hranici, se vlakem dostaneme dle trasy spoje za 2 – 3 hodiny, celkem 8x denně, při ceně jednosměrné jízdenky pro dospělého přibližně 149 SEK (cca 435 Kč¹⁷⁴). Z Karlstadu do Torsby se během pracovního dne lze dostat celkem třináctkrát. Vlak nebo autobus odjíždí přibližně každou hodinu z centra Karlstadu. Na cestě návštěvníci stráví, dle dráhy vybraného spoje a počtu přestupů, od hodiny a 27 minut do 2 hodin a 7 minut, jednosměrná jízdenka pro dospělého cestujícího stojí přibližně 149 SEK (cca 435 Kč).¹⁷⁵

V rámci Švédska obecně je pak možné využít vlaků národního dopravce Svenska Järnvägar (SJ). Informace o linkách a aktuálních cenách je možné zjistit, mimo jiné, na internetové stránce www.sj.se. Ceny tohoto dopravce se mění v závislosti na datu koupě, datu odjezdu, času odjezdu, vytíženosti spoje a dalších faktorech.

Silnicemi je kraj Värmland protkán jak od severu k jihu, tak také od východu na západ. Největší koncentrace frekventovanějších silnic se pak nachází v okolí větších měst, jako jsou například krajské město Karlstad či město Kristinehamn nebo městská oblast Torsby.

Karlstad, jako krajské město, je spojeno s městskou oblastí Torsby hlavní silnicí, která se právě v Torsby větví. Jedna její část pokračuje západně přes norskou hranici, druhá východně směrem na město Mora v kraji Dalarna. Stejně tak jsou spojena města nacházející se na břehu jezera Vänern: Karlstad, Kristinehamn, Grums a Säffle.

¹⁷⁴ Kurz švédské koruny k 29.3.2016: 1 SEK = 2,920 CZK vyhlášený Českou Národní Bankou

¹⁷⁵ Sök resa. *Värmlandstrafik* [online]. [cit. 2016-07-27]. Dostupné z: <http://www.varmlandstrafik.se/>

6.2.2. Materiálně-technické předpoklady

Materiálně-technické předpoklady představují skupinu předpokladů cestovního ruchu, díky nimž je přímo možná realizace cestovního ruchu. Jedná se na příklad o stravovací a ubytovací zařízení, turistické a cykloturistické stezky či sportovně-rekreační zařízení (koupaliště, bazény a jiná sportovní centra).¹⁷⁶

6.2.2.1. Sportovně – rekreační areály

Dle internetového vyhledávače www.gulasidor.se¹⁷⁷ existuje v kraji Värmland celkem 221 sportovišť a aktivně rekreačních zařízení. Naprostá většina z nich, celkem 196, je označena jako bazény či koupaliště (viz Příloha 19 – Mapa sportovišť a rekreačních areálů v kraji Värmland).

6.2.2.2. Turistické a cykloturistické stezky a cesty

Pro účely této bakalářské diplomové práce byly vybrány turistické stezky a cesty, jejichž náročnost i délka jsou různorodé, s cílem pokrýt co nejširší spektrum požadavků potenciálních klientů. Kapitola zahrnuje jak jednoduché turistické stezky a cesty (například trasa Halgåledens strövslinga, která je přizpůsobena také dětským návštěvníkům), tak stezky s vyšší náročností (například 17 km dlouhá trasa Ängenleden).

Turistická trasa Lenungshammar – Lenungen – Svarttjärn – Stora Gla – Lenungshammar

Okružní turistická trasa vesničkami v okolí Lenungshammaru vede místní přírodní rezervací Glaskogen, ve které se nachází více než 300 km značených turistických stezek a cest. V této lokalitě žijí početné populace ptactva a losů. Cestu charakterizuje rozmanitý terén bahnitými cestami, mokřinami opatřenými dřevěnými chodníky a šterkovými cestami. Celá trasa je značena červenými puntíky. Cesta lemují několik starých, v dnešní době již chátrajících, statků jako jsou Lelleboa, Bromserud či Norra Messerund. Scénérie švédské přírody je doplněna o výhledy na jezírko Svarttjärn. Délka této trasy je přibližně 16 km s převýšením celkem 50 m.¹⁷⁸

¹⁷⁶ DROBNÁ, Daniela a Eva MORÁVKOVÁ. *Cestovní ruch pro střední školy a pro veřejnost*. Praha: Fortuna, 2004, 205 s. ISBN 8071689017, s. 22

¹⁷⁷ obdoba českých Zlatých stránek

¹⁷⁸ MERTZ, Peter. 2003. *Švédsko: jižní a střední Švédsko : 50 vybraných turistických tras údolními i horskými oblastmi mezi Malmö a Östersunden*.

Turistická trasa Kalleboda – Sjöänden – Eskerud – Lelången – Ässjön – Kalleboda

Jedná se o náročnější celodenní alternativu výše zmíněné trasy procházející stejnou přírodní rezervací. Tato trasa má délku 19 km. Během trasy je možné využít krátké odbočky (cca 500 m) ke starému, dnes již nepoužívanému, mlýnu u odtokového potoka ze Stora Skärvattnet. Trasa pokračuje bažinatým územím v okolí jezer Holmtjärn do Sjöändenu při severním okraji jezera Lelången, dále po břehu jezera Lelången až k samoobslužnému přívozu přes jezero nedaleko Eskerudu. Po dalších 6 km se trasa vrací zpět do výchozího bodu, Kallebodě.¹⁷⁹

Turistická trasa Degerfors – Dammbordet – Grytområdet – Bergtjärn – Degerfors

Kratší sedmikilometrová turistická trasa s převýšením 50 m začíná v obci Degerfors a pokračuje okruhem po lesních cestách s místy žulovým povrchem. Tato trasa vede přes přírodní rezervaci Sveafallen, ve které se, mimo jiné, nachází skanzen, jež ukrývá tzv. ledovcové mlýny - vyschlá říční koryta či jezírka ledvcového původu.¹⁸⁰

Turistická trasa Kycklingleden

Turistická trasa Kycklingleden, tzv. Kuřecí stezka, vede po jednom z břehů jezera Vänern, přes lískový háj a jehličnatý les. Poté stoupá vzhůru smíšeným lesem až do místa, kde bylo identifikováno celkem 38 vzácných druhů ptáků.

Při lesním požáru v roce 2004 shořely více než dva čtvereční kilometry lesa, což je dodnes patrné. Z vrcholku hory je malebný výhled na jezero Vänern, kterému se přezdívá Západoevropské moře, díky jeho ploše - úctyhodných 5 650 km² vodní plochy. Jezero Vänern je jedním z největších evropských sladkovodních jezer. Nachází se na něm více než 22 000 ostrovů, ostrůvků a skalních výbežků.

Celá trasa měřící 5,7 km je hodnocena jako náročná a na její projití je třeba přibližně 2 hodin.¹⁸¹

¹⁷⁹ MERTZ, Peter. 2003. *Švédsko: jižní a střední Švédsko : 50 vybraných turistických tras údolními i horskými oblastmi mezi Malmö a Östersunden.*

¹⁸⁰ MERTZ, Peter. 2003. *Švédsko: jižní a střední Švédsko : 50 vybraných turistických tras údolními i horskými oblastmi mezi Malmö a Östersunden.*

¹⁸¹ Kycklingleder. *Värmlandsleder: Trails of Sweden* [online]. [cit. 2016-06-28]. Dostupné z: <http://varmlandsleder.se/sv/vandringsleder/kycklingleden>

Turistická trasa Jäveröleden

Středně těžká, 17 km dlouhá, trasa vede na jeden z velkých ostrovů na jezeře Vänern, Jäverö. Na ostrov je možné se dostat trajektem, přívozem či vlastní lodí. Na ostrově je možné vidět volně se pasoucí krávy, ovce či koně.

Velká část ostrova je pak pokryta převážně borovicovým lesem a má skalnatý charakter. V rámci této trasy poznají návštěvníci velkou část ostrova. Je zde také možnost odpočinku v některé z místních kaváren s pouze letním provozem.¹⁸²

Turistická trasa okolo vodopádu Brattfallet

Náročná, 6,8 km dlouhá, trasa v okolí desetimetrového vodopádu Brattfallet vede hlubokými záhyby místního skalnatého terénu. Kaňon Halgåns a vodopád Brattfallet jsou dlouhodobě populárními cíli výletů zahrnujících například starý kamenný most. Tato místa jsou velmi důležitá především pro geology, neboť právě tyto kaňony výrazně zasáhly do formace místní krajiny. Je možné zde pozorovat, jak přírodní síly zasáhly do rázu krajiny od doby ledové. Celé okolí Brattfallet je dodnes geologicky aktivní a návštěvníky zde také čekají malebné výhledy na řeku Klarälven. Při převýšení přibližně 122 metrů je předpokládaná délka chůze této trasy asi 4 hodiny.¹⁸³

Turistická trasa Halgåledens strövslinga

Cíl nenáročná, 2,3 km dlouhá, turistická procházka je situována v blízkosti vodopádu Brattfallet. Stezka následuje starou cestu určenou pro koňské povozy, vede převážně lesem a po celé její délce je možné využít aktivit pro děti ve věku 7 – 12 let.

Předpokládaná doba chůze po této trase je 30 minut.¹⁸⁴

Turistické trasy Jäveröleden halvrundan a Jäveröleden korta

Okruh okolo ostrova Jäverö, stezka Jäveröleden halvrundan, měří přibližně 10 kilometrů a je klasifikován jako středně náročný. Na ostrov je možné se dostat trajektem, vlastní lodí nebo místním přívozem. Ostrov nabízí mnoho možností pro aktivní i pasivní relaxaci, včetně kaváren s letním provozem. Předpokládaná délka chůze po této trase je 3 hodiny a 30 minut.¹⁸⁵

¹⁸² Jäveröleden. *Värmlandsleder: Trails of Sweden* [online]. [cit. 2016-06-28]. Dostupné z:

<http://varmlandsleder.se/sv/vandringsleder/javeroleden/>

¹⁸³ Halgåleden vid Brattfallet. *Värmlandsleder: Trails of Sweden* [online]. [cit. 2016-06-28]. Dostupné z:

<http://varmlandsleder.se/sv/vandringsleder/halgaleden-vid-brattfallet/>

¹⁸⁴ Halåledens strövslinga. *Värmlandsleder: Trails of Sweden* [online]. [cit. 2016-06-28]. Dostupné z:

<http://varmlandsleder.se/sv/vandringsleder/halgaledens-strovslinga/>

¹⁸⁵ Jäveröleden halvrundan. *Värmlandsleder: Trails of Sweden* [online]. [cit. 2016-06-28]. Dostupné z:

<http://varmlandsleder.se/sv/vandringsleder/javeroledens-halvrunda/>

Kratší alternativou trasy Jäverö halvrandan je tzv. krátká trasa Jäveröleden korta. Ta měří 3 kilometry a k jejímu projití bude zapotřebí přibližně hodina.¹⁸⁶

Turistická trasa 7-Torpsleden

Nedaleko hranice s Norskem, poblíž města Lekvattnet, se nachází téměř 8 kilometrů dlouhá stezka 7-Torpsleden. Tato trasa zde má dlouhou tradici. Prochází celkem sedmi starými lesnickými osadami a po většinu své délky také tzv. finským lesem. Tedy lesem, který zde byl vysazen finským obyvatelstvem a nyní je jedním z nejlépe zachovalých finských lesů na území Švédska. Trasa také protíná hranici s Norskem, dvě z těchto osad se nacházejí na norské straně hranice. Během 2. světové války byly tyto osady využívány jako útočiště uprchlíků z Norska.

Dnes je celá délka trasy vyhlášena jako přírodní rezervace. Na projití téměř 8 kilometrů dlouhé středně náročné turistické trasy, je potřeba přibližně 2 hodiny a 30 minut.¹⁸⁷

Turistická trasa Ängenleden

Náročná, 17 kilometrů, dlouhá turistická trasa Ängenleden vede kolem jezera Ängsjön. Trasa má hned několik možných začátků a po její délce se nachází několik odpočinkových míst. Je značena jako náročná především kvůli velkému převýšení, které je nutné na těchto 17 kilometrech zdolat. Odměnou mohou být mnohé výhledy na okolní krajinu. Stezka prochází jak lesem, tak oblastí nesoucí stopy obydlí z dob minulých. V této oblasti se kdysi nacházelo jak obyvatelstvo finského původu, tak švédské obyvatelstvo obdělávající malé kousky půdy.

V průběhu návštěvy této turistické trasy je možné ve volné přírodě spatřit losy, jeleny, či tetřevy. Celá trasa se nachází přibližně 30 kilometrů západně od města Sunne a na její projití je třeba přibližně 7 hodin.¹⁸⁸

Turistická trasa Sundsbergsleden

Středně náročná, 6 kilometrů dlouhá, trasa Sundsbergsleden láká především svými výhledy na údolí Fryksdalen z hory Klövberget. V jarních měsících je pak známá především svou faunou a flórou. Trasa, jejíž projití trvá přibližně 2 hodiny a 30 minut se nachází v oblasti Sundberg, západně od města Sunne.¹⁸⁹

¹⁸⁶ Jäveröleden korta. *Värmlandsleder: Trails of Sweden* [online]. [cit. 2016-06-28]. Dostupné z: <http://varmlandsleder.se/sv/vandringsleder/javeroleden-korta/>

¹⁸⁷ 7-torpsleden. *Värmlandsleder: Trails of Sweden* [online]. [cit. 2016-06-28]. Dostupné z: <http://varmlandsleder.se/sv/vandringsleder/7-torpsleden/>

¹⁸⁸ Ängenleden. *Värmlandsleder: Trails of Sweden* [online]. [cit. 2016-06-28]. Dostupné z: <http://varmlandsleder.se/sv/vandringsleder/angenleden/>

¹⁸⁹ Sundsbergsleden. *Värmlandsleder: Trails of Sweden* [online]. [cit. 2016-06-28]. Dostupné z: <http://varmlandsleder.se/sv/vandringsleder/sundsbergsleden/>

6.2.2.3. Stravovací zařízení

V kraji Värmland se dle portálu www.visitvarmland.se nachází celkem 418 stravovacích zařízení, 108 z nich je v krajském městě Karlstadu. Jako restaurace je označeno 228 z nich. Pouze 23, z výše zmíněných 418 stravovacích zařízení, poskytuje svým strávnickům především místní produkty vypěstované v tomto kraji.

6.2.2.4. Ubytovací zařízení

Kraj Värmland disponuje několika typy ubytování. Dle portálu www.visitvarmland.se je zde k dispozici celkem 21 742 lůžek¹⁹⁰, která se nacházejí v chatkách, ubytovacích zařízeních typu Bed & Breakfast, kempech, hotelech, penzionech či hostelech. Další možnosti ubytování jsou na příklad vlastní karavany, které je možno zaparkovat právě ve výše zmíněných kempech.

V případě poptávky po ubytování přímo v Karlstadu jsou k dispozici dva hostely,¹⁹¹ z nichž jeden patří do sítě hostelů organizace STF. Dále je k dispozici celkem 7 zařízení typu Bed & Breakfast,¹⁹² které však z kapacitních důvodů poskytují ubytování pouze menším skupinám, 2 kempy,¹⁹³ 5 chat¹⁹⁴ a 15 hotelů a penzionů.¹⁹⁵

6.3. Selektivní předpoklady

Skupina tzv. selektivních předpokladů cestovního ruchu představuje schopnost společnosti dané destinace podílet se pasivně či aktivně na cestovním ruchu, tedy přijímat účastníky cestovního ruchu i stávat se jimi. Umožňují vybrat destinace, které mají pro cestovní ruch nejlepší předpoklady.¹⁹⁶

¹⁹⁰ *Visit Värmland: Värmlands officiella besöksida* [online]. [cit. 2016-08-08]. Dostupné z:

<http://www.visitvarmland.se/sv>

¹⁹¹ *Vandrarhem. Visit Värmland: Värmlands officiella besöksida* [online]. [cit. 2016-08-08]. Dostupné z:

<http://www.visitvarmland.se/sv/bo/vandrarhem?sid=76b507c6d0fa>

¹⁹² *Bed & Breakfast. Visit Värmland: Värmlands officiella besöksida* [online]. [cit. 2016-08-08]. Dostupné z:

<http://www.visitvarmland.se/sv/bo/bed-breakfast?sid=3adf0a16036d>

¹⁹³ *Camping. Visit Värmland: Värmlands officiella besöksida* [online]. [cit. 2016-08-08]. Dostupné z:

<http://www.visitvarmland.se/sv/bo/camping?sid=10b40949f386>

¹⁹⁴ *Stugor. Visit Värmland: Värmlands officiella besöksida* [online]. [cit. 2016-08-08]. Dostupné z:

<http://www.visitvarmland.se/sv/bo/stugor?sid=f6a1e3fa7e9f>

¹⁹⁵ *Hotell & pensionat. Visit Värmland: Värmlands officiella besöksida* [online]. [cit. 2016-08-08]. Dostupné z:

<http://www.visitvarmland.se/sv/bo/hotell-pensionat?sid=7e63ee97ee61>

¹⁹⁶ DROBNÁ, Daniela a Eva MORÁVKOVÁ. *Cestovní ruch pro střední školy a pro veřejnost*. Praha: Fortuna, 2004, 205 s. ISBN 8071689017, s. 21

6.3.1. Subjektivní předpoklady

Subjektivní předpoklady jsou podskupinou předpokladů selektivních. Tyto předpoklady ovlivňují potenciální turisty v rozhodnutí o účasti v cestovním ruchu například dle toho, k jaké profesní či sociální skupině patří.¹⁹⁷

6.3.1.1. Analýza informačních služeb

V kraji Värmland působí celkem 20 poboček turistických informačních center,¹⁹⁸ většina z nich je otevřena celoročně. Turistická informační centra sídlí především ve městech. Bližší informace o jejich polohách lze nalézt na stránkách jednotlivých měst či komun.

Další turistické informace lze získat na webovém portálu kraje Värmland www.visitvarmland.se. Facebooková stránka a Instagramový profil Visit Värmland jsou v současné době ve stádiu příprav a žádné informace tak aktuálně neposkytují.

6.3.1.2. Působnost CK a CA v regionu

V kraji Värmland existuje dle serveru www.allabolag.se¹⁹⁹ celkem 72 cestovních kanceláří a agentur, působících na trhu cestovního ruchu (v celém Švédsku dle stejného serveru působí celkem 3 839 cestovních kanceláří, agentur a dalších firem podnikajících ve sféře cestovního ruchu). Dvacet z nich lze nalézt v krajském městě Karlstadu, ve městě Arvika 8 a ve městě Torsby 9. V přepočtu na počet obyvatel kraje Värmland (cca 270 000)²⁰⁰ tak na jednu cestovní kancelář či agenturu připadá cca 3 750 místních obyvatel.

Co se týče zaměření, liší se tyto podniky stejně jako na jakémkoliv jiném trhu. Některé se specializují na zahraniční zájezdy, především na ty ke Středozevnímu či jinému moři, jiné se orientují spíše na domácí atraktivitu, a to jak v rámci kraje Värmland, tak celého Švédska či celé Skandinávie. Lze mezi nimi nalézt i takové, které se specializují na kolektivní či firemní zájezdy a pro své klienty vytvářejí programy tzv. na míru, tedy přesně dle jejich potřeb a požadavků.

¹⁹⁷ DROBNÁ, Daniela a Eva MORÁVKOVÁ. *Cestovní ruch pro střední školy a pro veřejnost*. Praha: Fortuna, 2004, 205 s. ISBN 8071689017, s. 22

¹⁹⁸ <http://www.visitvarmland.se/sv/upptack-varmland/turistbyraer> [cit. 23.3.2016]

¹⁹⁹ allabolag.se [cit. 23.3.2016] je švédský server shromažďující informace o firmách podnikajících ve Švédsku. Kromě názvů a kontaktů na dané firmy zde také můžeme najít na příklad účetní závěrky firem, jména členů vedení firem apod. Jedná se tedy o server podobný českému justice.cz

²⁰⁰ <http://www.varmland.se/sv/om-varmland> [cit. 22.3.2016]

6.3.1.3. Průvodcovské služby

K dispozici je možnost vlastního průvodce. V případě kraje Värmland se jedná o průvodcované prohlídky měst (např. Degerfors či Kristinehamn), různé sportovní aktivity (výlety na kánoích, cykloturistické výlety, rybářské výlety, apod.) a také o neobvyklé aktivity, jako jsou výlety na bobří, vlčí či losí safari.

Dalšími možnostmi jsou pak průvodcované výlety do värmlandských hor, lesů či na venkov, jízdy na koních, čtyřkolkách a sněžných skútrech, výlety na sněžnicích provozované v zimním období.

Specifickou možností průvodcovských služeb nabízejí jednotlivé památky, jako jsou například kostely či dómy, jednotlivá muzea a galerie.

6.3.2. Objektivní předpoklady

Selektivní objektivní předpoklady cestovního ruchu jsou takové předpoklady, které se „vyznačují především vlivem na objemové parametry účasti osob na cestovním ruchu, podmiňují kvantitativní a kvalitativní selekci v řadách obyvatelstva.“²⁰¹ Mezi takovéto předpoklady tak řadíme ekonomické, urbanizační a politické faktory.

Demografickými faktory jsou, především, nároky a preference obyvatelstva na rekreaci lišící se dle příslušnosti k určité demografické skupině. Různé nároky mají, například, senioři, mladí lidé či rodiny s dětmi.²⁰²

Faktory urbanizační²⁰³ odlišují skupiny obyvatelstva dle toho, kde se zdržují nejvíce času. Takto se ve svých požadavcích odlišují skupiny obyvatel bydlící na vesnici od těch, co přebývají ve městech. Politickými faktory jsou například mírová uspořádání či četnost a výskyt válečných konfliktů, vnitropolitické situace zemí a vnitřní uspořádání jednotlivých států.

Faktory ekonomické²⁰⁴ představují nároky a preference na rekreaci dle ekonomické situace obyvatel. S tím také souvisí časové možnosti jednotlivých skupin pro volnočasové aktivity a poptávka po těchto aktivitách.

²⁰¹ VYSTOUPIL, Jiří. *Základy cestovního ruchu*. Brno: Masarykova univerzita, 2006, 119 s., [20] s. příl. ISBN 8021041676, s. 39

²⁰² VYSTOUPIL, Jiří. *Základy cestovního ruchu*. Brno: Masarykova univerzita, 2006, 119 s., [20] s. příl. ISBN 8021041676, s. 39

²⁰³ VYSTOUPIL, Jiří. *Základy cestovního ruchu*. Brno: Masarykova univerzita, 2006, 119 s., [20] s. příl. ISBN 8021041676, s. 39

²⁰⁴ VYSTOUPIL, Jiří. *Základy cestovního ruchu*. Brno: Masarykova univerzita, 2006, 119 s., [20] s. příl. ISBN 8021041676, s. 39

7. Analýza organizace destinace cestovního ruchu

Tato kapitola zahrnuje faktory, které působí z vnějšího či vnitřního prostředí na rozvoj turistické destinace. Cílem této kapitoly je identifikovat specifické silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby, které by mohly pro kraj Värmland hrát důležitou roli.

7.1. Marketing a propagace destinace cestovního ruchu

Destinace cestovního ruchu jsou obecně v rámci Švédska propagovány jednak samotnými kraji, komunami či městy, a jednak soukromými firmami majícími přímý zisk z provozování služeb cestovního ruchu.

Oficiální stránkou cestovního ruchu v kraji Värmland je webový portál www.visitvarmland.se, který provozuje Värmlands Turistråd (Värmlandská turistická rada). Turistický portál visitvarmland.se sám sebe charakterizuje jako ekonomické sdružení, jehož hlavním cílem je propagace a zvýšení povědomí o kraji Värmland v oblasti cestovního ruchu. Mezi jeho členy najdeme jak kraj samotný, tak také další občanská sdružení a firmy působící ve Värmandu i samotné komuny. Členové působící společně v tomto sdružení se každoročně scházejí na členské schůzi.

Pomocí portálu www.visitvarmland.se si tak návštěvník může prohlédnout sdružením doporučené aktivity v kraji,²⁰⁵ zarezervovat ubytování přímo u hoteliérů²⁰⁶ či získat přístup k dalším důležitým turistickým informacím jako jsou např. adresy cestovních kanceláří,²⁰⁷ či možnost stáhnout si turistického průvodce pro použití bez nutnosti připojení k internetu.²⁰⁸

Tato internetová stránka také poskytuje možnost objednat si vybrané informační materiály poštou přímo domů, a to bez nutnosti jakéhokoliv poplatku.²⁰⁹

V rámci propagace v oblasti cestovního ruchu se kraj Värmland účastní tzv. projektu IDA²¹⁰ (Internationalisering, Destinationsutveckling, Attraktionskraft), na kterém spolupracuje s přilehlými regiony Akershus, Hedemark a Østfold. Hlavním cílem tohoto projektu je zaměřit se na malé skupinky cestovatelů, kteří cestují samostatně a soustředit se na zlepšení zážitků z oblasti přírody, kultury a další akce.

²⁰⁵ Aktiviteter. *Visit Värmland: Värmlands officiella besöksida* [online]. [cit. 2016-06-28]. Dostupné z: <http://www.visitvarmland.se/sv/gora/aktiviteter>

²⁰⁶ Bo. *Visit Värmland: Värmlands officiella besöksida* [online]. [cit. 2016-06-28]. Dostupné z: <http://www.visitvarmland.se/sv/bo>

²⁰⁷ Turistbyråer. *Visit Värmland: Värmlands officiella besöksida* [online]. [cit. 2016-06-28]. Dostupné z: <http://www.visitvarmland.se/sv/upptack-varmland/turistbyraer>

²⁰⁸ Ladda ner turistinformation. *Visit Värmland: Värmlands officiella besöksida* [online]. [cit. 2016-06-28]. Dostupné z: <http://www.visitvarmland.se/sv/upptack-varmland/ladda-ner-turistinformatiion>

²⁰⁹ Beställ turistinformation. *Visit Värmland: Värmlands officiella besöksida* [online]. [cit. 2016-06-28]. Dostupné z: <http://www.visitvarmland.se/sv/upptack-varmland/bestall-turistinformatiion>

²¹⁰ IDA - Internationalisering, destinationsutveckling, attraktionskraft. *Visit Värmland: Värmlands officiella besöksida* [online]. [cit. 2016-06-28]. Dostupné z: <http://www.visitvarmland.se/sv/om-visit-varmland/ida-internationalisering-destinationsutveckling-attraktionskraft>

7.2. SWOT analýza regionu Värmland

Pomocí SWOT analýzy²¹¹ máme možnost identifikovat silné a slabé stránky a také příležitosti a hrozby pro rozvoj cestovního ruchu v regionu Värmland. Pojmenování SWOT vychází z anglických názvů pro výše zmíněné charakteristiky: Strengths (silné stránky), Weaknesses (slabé stránky), Opportunities (příležitosti) a Threats (hrozby).²¹² Vlivy působící na předmět analýzy mohou být z hlediska destinace cestovního ruchu vnitřní či vnější (interní a externí) a z hlediska jejich působení na rozvoj cestovního ruchu pomocné či škodlivé.²¹³

Jeich působení a rozložení dále zobrazuje následující tabulka:

	Pomocné vlivy	Škodlivé vlivy
Interní vlivy	Strengths (Silné stránky)	Weaknesses (Slabé stránky)
Externí vlivy	Opportunities (Příležitosti)	Threats (Hrozby)

Silné stránky

- Poloha kraje v blízkosti hranice s Norskem (kraj čerpá také z cestovního ruchu v Norsku).
- Možnost nechat si zdarma zaslat propagační materiály na jakoukoliv adresu.
- Přírodní bohatství kraje (lesy, hory, jezera).
- Možnost koupání a relaxace v blízkosti přírodních vodních ploch.
- Národní parky a chráněné oblasti.
- Příležitosti k lovu a rybolovu.
- Možnosti vodácké turistiky.
- Unikátní produkty na trhu cestovního ruchu (bobří safari či losí safari).
- Možnost turistiky a cykloturistiky.
- Množství a kvalita značených turistických a cykloturistických stezek.
- Možnost využít půjčoven sportovního vybavení (pro vodní turistiku i cykloturistiku).

²¹¹ SWOT Analýza: Definice pojmu. *Sun Marketing* [online]. [cit. 2016-06-28]. Dostupné z: <http://www.sunmarketing.cz/nastroje/slovník/swot-analyza>

²¹² SWOT Analýza: Definice pojmu. *Sun Marketing* [online]. [cit. 2016-06-28]. Dostupné z: <http://www.sunmarketing.cz/nastroje/slovník/swot-analyza>

²¹³ SWOT Analýza: Definice pojmu. *Sun Marketing* [online]. [cit. 2016-06-28]. Dostupné z: <http://www.sunmarketing.cz/nastroje/slovník/swot-analyza>

Slabé stránky

- Poměrně vysoké náklady na cestu
- Nedostatečná propagace na sociálních sítích
- V kraji se nenachází žádné významné velkoměsto.
- Omezená možnost stanování v přírodních rezervacích.
- Řídké osídlení, velká vzdálenost mezi jednotlivými městy.

Příležitosti

- Posílení cestovního ruchu (jazykové mutace stránek).
- Zprovoznění dosud nefunkčního Instagramového a Facebookového profilu kraje Värmland.
- Stavba mezinárodního letiště (např. v krajském městě Karlstad),
- Rozvoj turistiky a cykloturistiky v přírodě.
- Mezinárodní expanze cestovních kanceláří.
- Navázání spolupráce nejen s českými cestovními kanceláři.
- Oslovení nových specializovaných cílových skupin (na příklad hráči golfu).
- Výstavba ubytovacích kapacit vyšší kvality s ohledem na dodržení pravidel ochrany přírody v rámci přírodních rezervací.
- Nabídka ucelených zážitkových balíčků s možností nákupu přes internet.

Hrozby

- Zkrácení doby pobytu turistů v destinaci (krajem jen projedou a podstatnou část pobytu stráví v jiné destinaci).
- Pokles cestovního ruchu díky růstu cen pohonných hmot a dalších nákladů na služby.
- Posilující švédská koruna oproti české koruně a s tím spojený nárůst cen pro české turisty.
- Rostoucí přitažlivost metropole a krajů, v nichž se velká města nacházejí (Stockholm, Malmö, Göteborg,...).
- Konkurence nabídek sousedících krajů.
- Zpřísnění pravidel pobytu zahraničních turistů v zemi a jejich vstupu do země.
- Změna orientace životního stylu turistů směrem k omezení pohybových aktivit.
- Nepříznivý vývoj věkové struktury potenciálních zájemců o návštěvu
- Turisté navštíví kraj pouze jednou (při dalším plánování cesty budou preferovat jinou destinaci).

7.2.1. Závěr pro SWOT analýzu

Kraj Värmland může čerpat ze své výhodné polohy při hranici s Norskem a lákat tak turisty, kteří se původně rozhodli navštívit Norsko. Prospěšným faktorem pro cestovní ruch je také zahrnutí obou zemí do Schengenského prostoru, čímž turisté z Evropské unie, nepotřebují žádné další cestovní doklady ani víza k překročení hranic. Ze SWOT analýzy vyplývá, že by se kraj měl zaměřit na svou propagaci nejen na svých webových stránkách, ale také na sociálních sítích a v dalších médiích. Kraj Värmland má zřízené účty jak na Facebooku, tak na Instagramu, oba jsou prozatím však neaktivní. Dále by kraj mohl zvýšit svou propagaci podporou osob píšících internetové blogy na téma cestovního ruchu, především těch, kteří se zabývají svým domovským krajem. Velmi pozitivní v tomto ohledu je služba, která zajišťuje to, že po objednání propagačních materiálů ze stránky visitvarmland.se, se k potenciálním návštěvníkům kraje dostanou tyto materiály poštou, a to bezplatně. Tato služba navíc není omezena na poštovní adresy na území Švédska.

Spíše dlouhodobým cílem jsou například stavba mezinárodního letiště v Karlstadu nebo v jiném větším městě. Tímto by bylo umožněno návštěvníkům dostat se do centra kraje přímým spojem z některých dalších letišť. Například z Prahy to zatím možné není, na této trase je nutné přestupovat. Tímto by také byl zkrácen čas na dopravu do kraje, kterou je jinak nutno realizovat silniční dopravou.

8. Návrh produktu cestovního ruchu

Produktem vytvořeným v rámci této bakalářské diplomové práce je zájezd do švédského kraje Värmland. Dle průzkumu aktuálního domácího trhu cestovního ruchu jsem zjistila, že do dané destinace neorganizuje žádná z cestovních kanceláří samostatný zájezd.

Výsledný produkt byl nabídnut těm cestovním kancelářím, které ve své nabídce mají zájezdy do Švédska, avšak nespécializují se přímo na Skandinávii. Pro tyto cestovní kanceláře tak tento produkt bude možností, jak rozšířit svou nabídku směrem, který není jejich hlavní marketingovou strategií, avšak mohl by pro ně být zajímavým z hlediska získání nových klientů zaměřených spíše na turistiku v přírodě a aktivní trávení dovolené.

Dále pak byl takto vytvořený produkt nabídnut cestovním kancelářím, které se na severní Evropu a Skandinávii specializují, avšak i v jejich nabídce obdobný zájezd chybí. Jednalo se konkrétně o cestovní kanceláře České Kormidlo, Pericsope, Scandia Czech a Poznání.

Vytvořený produkt byl nabídnut také některým menším cestovním agenturám, které mají ve svém portfoliu outdoorové aktivity, například cestovním agenturám Allroads, s. r. o. a Kamarádi na cestách, s. r. o. Poslední zmíněná cestovní agentura plánuje produkt, který vznikl v rámci této bakalářské diplomové práce, zařadit do své nabídky pro příští sezónu.

8.1. Popis zájezdu do kraje Värmland

V této kapitole jsou zmíněny vybrané body Detailního programu zájezdu, který je součástí Přílohy 2. V rámci tohoto produktu cestovního ruchu je navržena autokarová doprava a typ ubytování z dostupné nabídky. Stravování, které je zde navrženo jako vlastní, a další služby jsou ponechány na realizující cestovní kanceláři či agentuře. Podrobná předběžná kalkulace zájezdu, včetně návrhu ceny, je Přílohou 3.

Doprava: autokarová

Stravování: vlastní

Ubytování:²¹⁴ V chatkách v kempu Klarälvens Camping, případně ve stanech. V tomto kempu se nacházejí chatky 3 různých kategorií. (Upozornění: v chatkách není možné spát ve vlastních spacích pytlech, je nutné si přivést povlečení nebo si jej za 120 SEK, tedy přibližně 350,-Kč, včetně ručníku vypůjčit).

²¹⁴ Cena ubytování je uvedena v tzv. hlavní sezóně v této oblasti, tedy platná od 23.6.2016 do 14.8.2016

- Chatka Ekonomi: 4 lůžková chatka vybavená vlastním sociálním zařízením a ledničkou.
Cena v sezóně: 690 SEK (přibližně 2 014,- Kč)/chatka/noc.
- Chatka Budget: 2 nebo 4 lůžková chatka vybavená vlastní kuchyňkou. Sociální zařízení společné.
Cena v sezóně za 2 lůžkovou chatku 430 SEK (přibližně 1256,- Kč)/chatka/noc
Cena v sezóně za 4 lůžkovou chatku 530 SEK (přibližně 1 548,- Kč)/chatka/ noc
- Chatka Standard: 4 nebo 5 lůžková renovovaná chatka vybavená kuchyňkou a vlastním sociálním zařízením.
Cena v sezóně za 4 lůžkovou chatku 830 SEK(přibližně 2 424,- Kč)/chatka/noc
Cena v sezóně za 5 lůžkovou chatku 880 SEK (přibližně 2 570,- Kč)/chatka/noc
- Vlastní stan: prostranství pro stanování není vybaveno elektrickou energií, cena 220 SEK (přibližně 642,- Kč)/osoba/noc v sezóně. Upozornění: pro stanování je nutné vlastnit nebo si zakoupit platnou kempingovou kartu. Kartu lze zakoupit na místě nebo objednat na www.camping.se.
- Další poplatky:
 - Společná sprcha: 5 SEK (15,-Kč)
 - Sauna: 300 SEK / 2 hodiny (876,-Kč)
 - Pračka: 20 SEK / 1 praní (58,-Kč)
 - Sušička: 15 SEK / 1 sušení (44,-Kč)

Popis zájezdu:

Turisticko – poznávací zájezd je zaměřen především na návštěvu ne příliš známých turistických míst kraje Värmland. Tento zájezd se od jiných odlišuje právě tím, že v nabídkách tuzemských cestovních kanceláří aktuálně není podobně zaměřená nabídka. Přesto však má kraj Värmland turistům co nabídnout.

V rámci desetidenního zájezdu budou mít návštěvníci možnost navštívit hned několik měst, ale také nahlédnout do historie a užít si krás přírodních rezervací a jejich atrakcí. Při cestě do cílové destinace účastníci navštíví hlavní město Dánska – Kodaň s typickou Malou mořskou vílou. Z Kodaně pak budou návštěvníci přepraveni přes celkem dva dánské mosty (Öresundsbron a Storebæltsbroen) do kempu u města Torsby, kde budou po celou dobu tohoto zájezdu ubytováni.

Zájezd kombinuje dvě části: turistickou a poznávací. V rámci turistické části budou mít návštěvníci možnost turistiky v místních přírodních rezervacích s návštěvou na příklad tzv. ledovcových mlýnů, losího u města Ekshärad či bobřího safari, jehož výchozí bod se nachází v těsné blízkosti kempu Vildmark i Värmland. V případě bobřího safari lze domluvit i přenocování v dřevěné chatce v cíli výletu. Sraz před touto večerní vyjížděnkou je v kempu Klarälvens Camping v 18 hodin. Výjimkou

je měsíc srpen, kdy je sraz již v 17 hodin, kvůli dřívějšímu soumraku. Návrat z projížďky, která, mimo jiné, zahrnuje také drobné občerstvení podávané na břehu řeky Klarälven, je okolo jedenácté hodiny večerní.²¹⁵ Ti, kteří se nechtějí vydávat na zpáteční cestu pozdě v noci, mohou navíc strávit noc v kempu Klarälven.²¹⁶

Poznávací část je situována především do měst. I přes to, že se v kraji nenachází žádné z velkých měst, jsou zde místa, která jsou důležitá historicky či kulturně. Za zmínku stojí plánovaná návštěva rodného domu spisovatelky Selmy Lagerlöfové, držitelky Nobelovy ceny za literaturu, která je známá také českým čtenářům. V programu je zařazena návštěva rodného domu Erika Gustafa Geijera - významné osobnosti švédské kultury. Zážitkem se stane také pohled na město Filipstad od sochy významného švédského básníka Nilse Ferlina. Na zpáteční cestě účastníci navštíví druhé největší švédské město – Göteborg.

²¹⁵ Bäversafari. *Vildmarik i Värmland* [online]. [cit. 2016-04-03]. Dostupné z: <http://www.vildmark.se/andra-aktiviteter/baversafari/>

²¹⁶ Bäversafari. *Vildmarik i Värmland* [online]. [cit. 2016-04-03]. Dostupné z: <http://www.vildmark.se/andra-aktiviteter/baversafari/>

Závěr

Hlavním cílem bakalářské diplomové práce bylo charakterizovat švédský kraj Värmland jako destinaci cestovního ruchu. Dílčím cílem pak bylo vytvořit analýzu SWOT, odrážející aktuální stav cestovního ruchu v této destinaci a definovat potenciální příležitosti a hrozby pro jeho rozvoj.

Díky své poloze na severu Evropy má Švédsko specifické předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu, které jsou v této práci specifikovány. Hlavním důvodem pro volbu tohoto tématu byl fakt, že Švédsko samotné nepatří mezi hlavní destinace, kam by čeští turisté směřovali. Přímo do kraje Värmland neexistuje v současné době žádný zájezd pořádaný některou z českých cestovních kanceláří.

Součástí této bakalářské diplomové práce byl i návrh nového produktu cestovního ruchu, zájezdu, specializujícího se na kraj Värmland a jeho nabídnutí českým cestovním kancelářím a agenturám k realizaci. V rámci nově vzniklého zájezdu tak byly představeny předpokládané finanční náklady pro jeho realizaci, z nichž největším nákladem je, s ohledem na vzdálenost destinace, doprava, která tvoří přibližně 63% ceny zájezdu.

V průběhu zpracovávání bakalářské diplomové práce byla potvrzena hypotéza, že v kraji Värmland existují předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu. Destinace naplňuje lokalizační předpoklady - jak přírodní předpoklady (celkem 173 přírodních rezervací, losí a bobří safari), tak kulturně-historické předpoklady (rodiště básníka Nilse Ferlina, monumentální socha Pabla Picassa, rodný dům spisovatelky Selmy Lagerlöfové, dům Erika Gustafa Geijera, zbytky válečného opevnění či železné kříže na hřbitově v Ekshärad).

Realizační předpoklady tvoří silniční a železniční síť, jež jsou v tomto kraji dostačující (dopravní předpoklady), řada turistických stezek (Kycklingleden, Jäveröleden, 7-Torpsleden, Sundbergsleden atd.) a sportovně-rekreačních areálů (materiálně – technické předpoklady).

Selektivní předpoklady cestovního ruchu pokrývá nabídka turistických a informačních služeb a působnost cestovních kanceláří a agentur v kraji (působí zde 172 cestovních kanceláří a agentur).

Splněním předpokladů pro rozvoj cestovního ruchu vykazuje kraj Värmland potenciál pro zvýšení počtu mezinárodních i místních turistů. Pokud by byl překonán nedostatek, kterým je nízká propagace kraje a snaha o ni, mohl by tento kraj na poli cestovního ruchu konkurovat dnes populárním skandinávským destinacím.

Nový produkt cestovního ruchu, který byl v rámci této bakalářské diplomové práce vytvořen, byl představen vybraným cestovním kancelářím a agenturám. Jednalo se konkrétně o cestovní kanceláře České Kormidlo, Periscope, Scandia Czech, Poznání a cestovní agentury Kamarádi na cestách, s. r. o. a Allroads, s. r. o.

Z výše jmenovaných cestovních kanceláří se mi podařilo získat stanovisko CK Periscope, které bylo zamítavé. Důvodem k jejich odmítnutí byl předpoklad, že čeští klienti jsou schopni si zájezd

do Švédska zařídit sami, proto není důvod zařadit další zájezdy do jejich nabídky zájezdů na příští rok.

O zařazení zájezdu do své nabídky pro příští sezónu uvažuje cestovní agentura Kamarádi na cestách, s. r. o. Jejich vyjádření je přiloženo k této práci jako Příloha 1 Vyjádření cestovní agentury Kamarádi na cestách s. r. o. k návrhu zájezdu.

Použitá literatura

1. ARONSON, Lars a Thomas BLOM. 1993. *Turismutveckling i Värmland: En studie av småskalighet och aktörer*. Karlstad: Högskolan i Karlstad. ISSN 1103-8284.
2. ATTL, Pavel a Karel NEJDL. 2004. *Turismus I*. Praha: Vysoká škola hotelová v Praze 8, 178 s. ISBN 8086578372.
3. DROBNÁ, Daniela a Eva MORÁVKOVÁ. 2004. *Cestovní ruch pro střední školy a pro veřejnost*. Praha: Fortuna, 205 s. ISBN 8071689017.
4. GALVASOVÁ, Iva, Jan BINEK, Jan HOLEČEK, Kateřina CHABIČOVSKÁ, Zdeněk SZCZYRBA a kolektiv. 2008. *Průmysl cestovního ruchu*. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR.
5. GÖTEBORGS STAD a LÄNSSTYRELSEN VÄSTRA GÖTALANDS LÄN. 2015. *Om Sverige: Samhällsorientering på svenska* [online]. 5. vydání. Göteborg [cit. 2016-07-19]. ISBN 978-91-637-4745-8. Dostupné z:
https://www.informationsverige.se/Svenska/Samhalle/Documents/Om%20Sverige_DM_v5_SE.pdf
6. HESKOVÁ, Marie. 2006. *Cestovní ruch: pro vyšší odborné školy a vysoké školy*. Praha: Fortuna, 223 s. ISBN 8071689483.
7. KOLEKTIV AUTORŮ KATEDRY CESTOVNÍHO RUCHU VŠE V PRAZE. 2008. *Cestovní ruch pro všechny*. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj. ISBN 978-80-7399-407-05.
8. KOTÍKOVÁ, Halina. 2013. *Nové trendy v nabídce cestovního ruchu*. Praha: Grada, 207 s. ISBN 9788024746036.
9. MERTZ, Peter. 2003. *Švédsko: jižní a střední Švédsko : 50 vybraných turistických tras údolními i horskými oblastmi mezi Malmö a Östersunden*. Praha: Freytag & Berndt, 159 s. Turistický průvodce Rother. ISBN 8073160927.
10. PALATKOVÁ, Monika. 2011. *Mezinárodní cestovní ruch: analýza pozice turismu ve světové ekonomice, význam turismu v mezinárodních ekonomických vztazích, evropská integrace a mezinárodní turismus*. Praha: Grada, 221 s. ISBN 9788024737508.
11. PÁSKOVÁ, Martina a Josef ZELENKA. 2002. *Výkladový slovník cestovního ruchu*. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj, 448 s. ISBN 8023901524.
12. SEHLIN, Halvar. 1998. *Känn ditt land: STF:s roll i den svenska turismens historia*. Stockholm: Svenska turistfören. ISBN 9171561579.
13. ŠTĚPÁN, Jiří. 2010. *Švédsko*. Praha: Libri. Stručná historie států, sv. č. 74. ISBN 9788072774647.

14. TERPSTRA, Peter. 2015. *Fakta om svensk turism 2014*. 1. Stockholm: Tillväxtverket. ISBN 978-91-87903-27-4.
15. VYSTOUPIL, Jiří. 2006. *Základy cestovního ruchu*. Brno: Masarykova univerzita, 119 s., [20] s. příl. ISBN 8021041676.
16. Ferlinmuseet. *Ferlinmuseet* [online]. [cit. 2016-03-09].
Dostupné z: <http://www.ferlinmuseum.se/>
17. Förnhistoria. *Nationalencyklopedin* [online]. [cit. 2015-12-23]. Dostupné z: <http://www.ne.se.ezp.sub.su.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/varmland/förnhistoria>
18. Gillbergasjön. *Länsstyrelsen Värmland* [online]. [cit. 2016-04-02].
Dostupné z: <http://www.lansstyrelsen.se/varmland/Sv/djur-och-natur/skyddad-natur/naturreservat/saffle/gillbergasjon/Pages/index.aspx>
19. Bäversafari. *Vildmark i Värmland* [online]. [cit. 2016-04-03].
Dostupné z: <http://www.vildmark.se/andra-aktiviteter/baversafari/>
20. Kycklingleden. *Värmlandsleden* [online]. [cit. 2016-04-08].
Dostupné z: <http://varmlandsleder.se/sv/vandringsleder/kycklingleden/>
21. GENERATIONS X, Y, Z AND THE OTHERS. *WJ Schooler* [online]. [cit. 2016-07-06].
Dostupné z: <http://socialmarketing.org/archives/generations-xy-z-and-the-others/>
22. Jäveröleden. *Värmlandsleder: Trails of Sweden* [online]. [cit. 2016-06-28].
Dostupné z: <http://varmlandsleder.se/sv/vandringsleder/javeroleden/>
23. Jäveröleden korta. *Värmlandsleder: Trails of Sweden* [online]. [cit. 2016-06-28].
Dostupné z: <http://varmlandsleder.se/sv/vandringsleder/javeroleden-korta/>
24. Aktiviteter. *Visit Värmland: Värmlands officiella besöksida* [online]. [cit. 2016-06-28].
Dostupné z: <http://www.visitvarmland.se/sv/gora/aktiviteter>
25. Beställ turistinformation. *Visit Värmland: Värmlands officiella besöksida* [online]. [cit. 2016-06-28]. Dostupné z: <http://www.visitvarmland.se/sv/upptack-varmland/bestall-turistinformation>
26. Klarälven. *Vildmark i Värmland* [online]. [cit. 2016-07-19].
Dostupné z: <http://www.vildmark.se/en/klaralven/>
27. Sveriges export- och importprodukter. *Ekonomifakta* [online]. [cit. 2016-07-21].
Dostupné z: <http://www.ekonomifakta.se/Fakta/Ekonomi/Utrikeshandel/Sveriges-export--och-importprodukter/>
28. Sverige under medeltiden, del 3 av 3: Kalmarunionens tid. *SO-rummet: Inspiration och kunskap* [online]. [cit. 2016-07-21].
Dostupné z: <http://www.so-rummet.se/fakta-artiklar/sverige-under-medeltiden-del-3-av-3-kalmarunionens-tid>

29. Upplysningen. *SO-rummet: Inspiration och kunskap* [online]. [cit. 2016-07-21].
Dostupné z: <http://www.so-rummet.se/kategorier/historia/nya-tiden/upplysningen#>
30. Sök resa. *Värmlandstrafik* [online]. [cit. 2016-07-27].
Dostupné z: <http://www.varmlandstrafik.se/>
31. Visit Värmland: *Värmlands officiella besöksida* [online]. [cit. 2016-08-08].
Dostupné z: <http://www.visitvarmland.se/sv>
32. Stugor. *Visit Värmland: Värmlands officiella besöksida* [online]. [cit. 2016-08-08].
Dostupné z: <http://www.visitvarmland.se/sv/bo/stugor?sid=f6a1e3fa7e9f>
33. Turism. *Tillväxtverket* [online]. [cit. 2016-08-08]. Dostupné z:
<http://www.tillvaxtverket.se/huvudmeny/faktaochstatistik/turism.4.2fb8c83014597db7ce977985.html>
34. Skalden. *Ferlinmuseet* [online]. [cit. 2016-03-09].
Dostupné z: <http://www.ferlinmuseum.se/skalden>
35. *Fakta om svesk turism 2013*. 2014. Stockholm: Tillväxtverket. ISBN 978-91-87903-00-7.
36. Turistinformation. *Erik Gustaf Geijer* [online]. [cit. 2016-03-30].
Dostupné z: <http://www.geijer.com/jp/index.html>
37. Historia. *Glaskogen* [online]. [cit. 2016-04-01].
Dostupné z: <http://glaskogen.se/om/historia.html>
38. Sibberön. *Länsstyrelsen Värmland* [online]. [cit. 2016-04-02].
Dostupné z: <http://www.lansstyrelsen.se/varmland/sv/djur-och-natur/skyddad-natur/naturreservat/kristinehamn/sibberon/Pages/index.aspx?keyword=sibberon>
39. Jäveröleden. *Värmlandsleden* [online]. [cit. 2016-04-08].
Dostupné z: <http://varmlandsleder.se/sv/vandringsleder/javeroleden/>
40. Vad är en kommun? 2016. *Varbergs kommun* [online]. [cit. 2016-06-29]. Dostupné z:
<http://www.varberg.se/kommunpolitik/kommunensorganisation/safungerarkommunen/vadar-enkommun.4.63c5311513f7b9eaf4e5dc.html>
41. *13 Trends That Will Define Travel In 2013* [online]. [cit. 2016-07-06]. Dostupné z:
<https://skift.com/2013/01/03/skift-report-13-global-trends-that-will-define-travel-in-2013/>
42. *Skift Magazine, Issue 3: The Megatrends Defining Travel in 2016* [online]. 2015
[cit. 2016-07-06]. Dostupné z: <https://skift.com/2016/01/13/skift-annual-forecast-megatrends-defining-travel-in-2016/>
43. Kycklingleder. *Värmlandsleder: Trails of Sweden* [online]. [cit. 2016-06-28].
Dostupné z: <http://varmlandsleder.se/sv/vandringsleder/kycklingleden/>
44. Jäveröleden halvrundan. *Värmlandsleder: Trails of Sweden* [online]. [cit. 2016-06-28].
Dostupné z: <http://varmlandsleder.se/sv/vandringsleder/javeroledens-halvrunda/>

45. Sundsbergsleden. *Värmlandsleder: Trails of Sweden* [online]. [cit. 2016-06-28].
Dostupné z: <http://varmlandsleder.se/sv/vandringsleder/sundbergsleden/>
46. Ladda ner turistinformation. *Visit Värmland: Värmlands officiella besöksida* [online]. [cit. 2016-06-28]. Dostupné z: <http://www.visitvarmland.se/sv/upptack-varmland/ladda-ner-turistinformation>
47. Om Värmland. *Värmland* [online]. [cit. 2016-07-19].
Dostupné z: <http://www.varmland.se/sv/om-varmland>
48. *Statistiska centralbyrån: Statistiska databasen* [online]. [cit. 2016-07-20].
Dostupné z: <http://www.statistikdatabasen.scb.se/>
49. Äldre historia. *Landguiden: Utrikespolitiska institutet* [online]. [cit. 2016-07-21].
Dostupné z: <http://www.landguiden.se/Lander/Europa/Sverige/Aldre-Historia>
50. Frihetstiden Sverige. *SO-rummet: Inspiration och kunskap* [online]. [cit. 2016-07-21].
Dostupné z: <http://www.so-rummet.se/kategorier/historia/nya-tiden/frihetstidens-sverige#>
51. Historia. *Mariebergsskogen* [online]. [cit. 2016-07-27].
Dostupné z: <http://www.mariebergsskogen.se/mariebergsskogen-ab/historia/>
52. *Visit Värmland* [online]. [cit. 2016-08-08].
Dostupné z: <http://www.visitvarmland.se/sv>
53. Camping. *Visit Värmland: Värmlands officiella besöksida* [online]. [cit. 2016-08-08].
Dostupné z: <http://www.visitvarmland.se/sv/bo/camping?sid=10b40949f386>
54. Turism. *Tillväxtverket* [online]. [cit. 2016-03-7]. Dostupné z:
<http://www.tillvaxtverket.se/huvudmeny/faktaochstatistik/turism/ekonomiochsysselsattning.4.3453fc5214836a9a472a65fc.html?chartCollection=3>
55. Situationen i det svenska järnvägsnätet. *Region Värmland* [online]. [cit. 2016-03-14].
Dostupné z: http://www.regionvarmland.se/wp-content/uploads/2015/01/kom_situationen_i_det_svenska_jarnvagsnatet.pdf
56. Värmland. *Tacitus.nu* [online]. [cit. 2015-12-23].
Dostupné z: <http://www.tacitus.nu/svenskhistoria/land/varmland.htm>
57. Glaskogen. *Länsstyrelsen Värmland* [online]. [cit. 2016-04-02].
Dostupné z: <http://www.lansstyrelsen.se/varmland/sv/djur-och-natur/skyddad-natur/naturreservat/arvika/glaskogen/Pages/index.aspx?keyword=glaskogen>
58. Hultet. *Uppleva* [online]. [cit. 2016-04-08]. Dostupné z: <http://uppleveda.se/hultet>
59. Picassoskulpturen. *Visit Kristinehamn* [online]. [cit. 2016-07-08].
Dostupné z: <http://www.visitkristinehamn.se/sv/gora/picassoskulpturen-28711>
60. Halåledens strövslinga. *Värmlandsleder: Trails of Sweden* [online]. [cit. 2016-06-28].
Dostupné z: <http://varmlandsleder.se/sv/vandringsleder/halgaledens-strovslinga/>

61. Ängenleden. *Värmlandsleder: Trails of Sweden* [online]. [cit. 2016-06-28].
Dostupné z: <http://varmlandsleder.se/sv/vandringsleder/angenleden/>
62. Turistbyråer. *Visit Värmland: Värmlands officiella besöksida* [online]. [cit. 2016-06-28].
Dostupné z: <http://www.visitvarmland.se/sv/upptack-varmland/turistbyraer>
63. SWOT Analýza: Definice pojmu. *Sun Marketing* [online]. [cit. 2016-06-28].
Dostupné z: <http://www.sunmarketing.cz/nastroje/slovník/swot-analyza>
64. Sverige. *Migrationsinfo: Forskning och statistik om integration och migration i Sverige* [online]. [cit. 2016-07-20]. Dostupné z: <http://www.migrationsinfo.se/migration/sverige/>
65. Religion. *Landguiden: Utrikespolitiskainstitutet* [online]. [cit. 2016-07-21].
Dostupné z: <http://www.landguiden.se/Lander/Europa/Sverige/Religion>
66. Stormaktstiden Sverige 1611-1718. *SO-rummet: Inspiration och kunskap* [online]. [cit. 2016-07-21].
Dostupné z: <http://www.so-rummet.se/kategorier/historia/nya-tiden/stormaktstidens-sverige>
67. Sverige under andra världskriget. *SO-rummet: Inspiration och kunskap* [online]. [cit. 2016-07-21]. Dostupné z: <http://www.so-rummet.se/kategorier/historia/det-korta-1900-talet/sverige-under-andra-varldskriget>
68. Ekshärads kyrka. *Länsstyrelsen Värmland* [online]. [cit. 2016-08-07].
Dostupné z: <http://www.lansstyrelsen.se/Varmland/Sv/samhallsplanering-och-kulturmiljo/landskapsvard/se-och-besoka/eksharads-kyrka/Pages/index.aspx>
69. Bed & Breakfast. *Visit Värmland: Värmlands officiella besöksida* [online]. [cit. 2016-08-08]. Dostupné z: <http://www.visitvarmland.se/sv/bo/bed-breakfast?sid=3adf0a16036d>
70. Sdělení č. 80/1994 Sb.: Sdělení Ministerstva zahraničních věcí o sjednání Dodatku č. 2 k Evropské dohodě o práci osádek vozidel v mezinárodní silniční dopravě (AETR). *Zákony pro lidi* [online]. [cit. 2016-08-11]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1994-80#f1554357>
71. Selma Lagerlöf - författaren. *Mårbacka* [online]. [cit. 2016-03-14].
Dostupné z: http://www.marbacka.com/selma_lagerlof.php
72. Historia. *Nationalencyklopedin* [online]. [cit. 2015-12-23]. Dostupné z: <http://www.ne.se.ezp.sub.su.se/uppslagsverk/encyklopedi/lang/varmland/historia>
73. Erik Gustaf Geijer. *Geijersamfundet* [online]. [cit. 2016-03-30].
Dostupné z: <http://www.geijersamfundet.se/erikgustafgeijer.html>
74. Kummelön. *Länsstyrelsen Värmland* [online]. [cit. 2016-04-02].
Dostupné z: <http://www.lansstyrelsen.se/varmland/sv/djur-och-natur/skyddad-natur/naturreservat/kristinehamn/kummelon/Pages/index.aspx?keyword=kummelön>
75. The Moose Tour. *Värmland Moose Park* [online]. [cit. 2016-04-03].

- Dostupné z: <http://www.moose-world.com/moose-safari-tour>
76. Besök ett naturreservat. *Länsstyrelsen: Värmland* [online]. [cit. 2016-07-08].
Dostupné z: <http://www.lansstyrelsen.se/Varmland/Sv/djur-och-natur/skyddad-natur/naturreservat/Pages/default.aspx?pagesize=200&k=&query=>
77. Halgåleden vid Brattfallet. *Värmlandsleder: Trails of Sweden* [online]. [cit. 2016-06-28].
Dostupné z: <http://varmlandsleder.se/sv/vandringsleder/halgaleden-vid-brattfallet/>
78. 7-torpsleden. *Värmlandsleder: Trails of Sweden* [online]. [cit. 2016-06-28].
Dostupné z: <http://varmlandsleder.se/sv/vandringsleder/7-torpsleden/>
79. Bo. *Visit Värmland: Värmlands officiella besöksida* [online]. [cit. 2016-06-28].
Dostupné z: <http://www.visitvarmland.se/sv/bo>
80. IDA - Internationalisering, destinationsutveckling, attraktionskraft. *Visit Värmland: Värmlands officiella besöksida* [online]. [cit. 2016-06-28].
Dostupné z: <http://www.visitvarmland.se/sv/om-visit-varmland/ida-internationalisering-destinationsutveckling-attraktionskraft>
81. Sveriges handelspartner. *Ekonomifakta* [online]. [cit. 2016-07-21].
Dostupné z: <http://www.ekonomifakta.se/Fakta/Ekonomi/Utrikeshandel/Sveriges-handelspartners/>
82. Stockholms blodbad 1520. *SO-rummet: Inspiration och kunskap* [online]. [cit. 2016-07-21].
Dostupné z: <http://www.so-rummet.se/fakta-artiklar/stockholms-blodbad-1520>
83. Sverige under 1800-talet. *SO-rummet: Inspiration och kunskap* [online]. [cit. 2016-07-21].
Dostupné z: <http://www.so-rummet.se/kategorier/historia/det-langa-1800-talet/sverige-under-1800-talet>
84. *Fakta om Vänern: Sjöfakta* [online]. [cit. 2016-08-07].
Dostupné z: <http://extra.lansstyrelsen.se/vanern/Sv/fakta-om-vanern/Pages/index.aspx>
85. Vandrarhem. *Visit Värmland: Värmlands officiella besöksida* [online]. [cit. 2016-08-08].
Dostupné z: <http://www.visitvarmland.se/sv/bo/vandrarhem?sid=76b507c6d0fa>
86. Hotell & pensionat. *Visit Värmland: Värmlands officiella besöksida* [online]. [cit. 2016-08-08]. Dostupné z: <http://www.visitvarmland.se/sv/bo/hotell-pensionat?sid=7e63ee97ee61>
87. Midsommarkrisen. *SO-Rummet: Inspiration och kunskap* [online]. [cit. 2016-08-11].
Dostupné z: <http://www.so-rummet.se/kategorier/midsommarkrisen>

Obrazová příloha:

1. Vytíženost železničních tras ve Švédsku, detail obrázku č. 16 [cit. 2016-03-14], dostupné z: http://www.regionvarmland.se/wp-content/uploads/2015/01/kom_situationen_i_det_svenska_jarnvagsnatet.pdf, s. 9
2. Mapa Švédska s vyznačením kraje Värmland [cit. 2016-04-07], dostupné z: http://www.sveland.se/img/lan/varmland_karta.png
3. Mapa kraje Värmland [cit. 2016-04-07], dostupné z: <http://www.sverigeguiden.com/landskap/varmmap.jpg>
4. Přírodní rezervace Glaskogen, mapa [cit. 2016-08-01], dostupné z: http://www.nordland-shop.com/WebRoot/Sage/Shops/Nordland-Shop/4F6F/4DCF/2BFA/02EB/7D91/0A0C/05E8/9A03/art_3278_2992.jpg
5. Přírodní rezervace Sibberön a Kummelön, mapa [cit. 2016-04-03], dostupné z: <http://www.kristinehamn.se/sites/default/files/dokument/turism-kultur-fritid/idrott-friluftsaktiviteter/vandring2010web.pdf>
6. Přírodní rezervace Gillbergasjön, mapa [cit. 2016-04-03], dostupné z: <http://www.saffle.se/Documents/Tekniskservice/Naturreservat%2013-11-13.pdf>
7. Socha Nilse Ferlina ve Filipstadu [cit. 2016-04-03], dostupné z: http://www.visitfilipstad.se/sites/default/files/styles/produktbild_stor/public/Turid/ferlinstaty_2.jpg?itok=RQ3a949B
8. Monumentální socha Pabla Picassa [cit. 2016-04-03], dostupné z: http://www.visitvarmland.se/sites/default/files/styles/produktbild_stor/public/Turid/picassoskulpturen_vinter_1_0_1.jpg?itok=sgTXCn4p
9. Rodný dům Selmy Lagerlöfové v Mårbace, interiér [cit. 2016-04-03], dostupné z: http://www.marbacka.com/minnesgarden/salong_MAR_004.jpg
10. Rodný dům Selmy Lagerlöfové, Mårbacka, exteriér [cit. 2016-04-03], dostupné z: <http://hittaupplevelse.se/wp-content/uploads/2013/02/marbacka640.jpg>
11. Památník Erika Gustafa Geijera u jeho rodného domu [cit. 2016-04-03], dostupné z: <http://www.geijersamfundet.se/erikgustafgeijer.html>
12. Zbytky válečného opevnění Skans 153 Hultet [cit. 2016-08-01], dostupné z: <http://uppleveda.se/gen.img?imgurl=/UserFiles/Bilder/hultet/skytte.jpg&mw=380>
13. Kulturní centrum v přírodě Mariebergsskogen [cit. 2016-08-01], dostupné z: http://cdnx.nwt.se/migration_catalog/wnnoqs-660414.jpg/alternates/FREE_1140/660414.jpg
14. Kostel v Ekshärad [cit. 2016-08-01], dostupné z: http://farm7.staticflickr.com/6025/5922840357_237bc64066_c.jpg

15. Hřbitov v Ekshärad [cit. 016-08-01],
dostupné z: http://nwt.se/migration_catalog/q7ed9a-NWT-110527-Eksh%C3%A4rads-gravkors-4/alternates/OGIMAGE_1200/NWT%20110527%20Eksh%C3%A4rads%20gravkors%204
16. Vytíženost železničních tras ve Švédsku [cit. 2016-03-14],
dostupné z: http://www.regionvarmland.se/wp-content/uploads/2015/01/kom_situationen_i_det_svenska_jarnvagsnatet.pdf, s. 9
17. Mapa sportovišť a rekreačních areálů ve Värmlandu [cit. 2016-04-08], dostupné z: <http://kartor.eniro.se/?index=yp&query=sport%20och%20aktiviteter%20varmland>
18. Mapa turistické trasy Lenungshammar-Lenungen-Svarttjärn-Stora Gla-Lenungshammar: Švédsko, Jih a střed: Mezi Malmö a Östersundem, Mertz, Peter, Freytag & berndt, Praha 2003, ISBN 80-7316-092-7, s. 102
19. Mapa turistické trasy Kalleboda-Sjöänden-Eskerud-Lelången-Ässjön-Kalleboda: Švédsko, Jih a střed: Mezi Malmö a Östersundem, Mertz, Peter, Freytag & berndt, Praha 2003, ISBN 80-7316-092-7, s. 104
20. Mapa turistické trasy Degerfors-Dammbordet-Grytområdet-Bergtjärn-Degerfors: Švédsko, Jih a střed: Mezi Malmö a Östersundem, Mertz, Peter, Freytag & berndt, Praha 2003, ISBN 80-7316-092-7, s. 110
21. Přibližná mapa turistické trasy Kycklingleden [cit. 2016-04-19],
dostupné z: <http://varmlandsleder.se/sv/vandringsleder/kycklingleden/>
22. Přibližná mapa turistické trasy Jäveröleden [cit. 2016-04-19],
dostupné z: <http://varmlandsleder.se/sv/vandringsleder/javeroleden/>
23. Přibližná mapa turistické trasy v okolí vodopádu Brattfallet [cit. 2016-08-01],
dostupné z: <http://varmlandsleder.se/sv/vandringsleder/halgaleden-vid-brattfallet/>
24. Přibližná mapa turistické trasy Halgåledens strövslinga [cit. 2016-04-19],
dostupné z: <http://varmlandsleder.se/sv/vandringsleder/halgaledens-strovslinga/>
25. Mapa turistických a cyklistických tras na ostrově Jäverön [cit. 2016-08-01]
dostupné z: <http://varmlandsleder.se/wp-content/uploads/2014/03/Karta-Javeron.jpg>
26. Přibližná mapa turistické trasy 7-Torpsleden [cit. 2016-04-19],
dostupné z: <http://varmlandsleder.se/sv/vandringsleder/7-torpsleden/>
27. Přibližná mapa turistické trasy Ängenleden [cit. 2016-04-19],
dostupné z: <http://varmlandsleder.se/sv/vandringsleder/angenleden/>
28. Přibližná mapa turistické trasy Sundbergsleden [cit. 2016-04-19], dostupné z: <http://varmlandsleder.se/sv/vandringsleder/sundbergsleden/>

Seznam příloh

Příloha 1 Vyjádření cestovní agentury Kamarádi na cestách s. r. o. k návrhu zájezdu	65
Příloha 2 Detailní program zájezdu	66
Příloha 3 Předběžná kalkulace zájezdu	68

Seznam obrazových příloh

Příloha 4 Mapa Švédska s vyznačením kraje Värmland	71
Příloha 5 Mapa kraje Värmland	72
Příloha 6 Přírodní rezervace Glaskogen, mapa	73
Příloha 7 Přírodní rezervace Kummelön a Sibberön, mapa	74
Příloha 8 Přírodní rezervace Gillbergasjön, mapa	75
Příloha 9 Socha Nilse Ferlina ve Filipstadu	75
Příloha 10 Monumentální socha Pabla Picassa v Kristinehamnu	76
Příloha 11 Rodný dům spisovatelky Selmy Lagerlöfové, Mårbacka, interiér	76
Příloha 12 Rodný dům spisovatelky Selmy Lagerlöfové, Mårbacka, exteriér	77
Příloha 13 Památník Erika Gustafa Geijera u jeho rodného domu	77
Příloha 14 Zbytky válečného opevnění Skans 153 Hultet	78
Příloha 15 Kulturní centrum v přírodě Mariebergsskogen	78
Příloha 16 Kostel v Ekshärad	79
Příloha 17 Hřbitov v Ekshärad	79
Příloha 18 Vytíženost železničních tras ve Švédsku	80
Příloha 19 Mapa sportovišť a rekreačních areálů v kraji Värmland	81
Příloha 20 Mapa turistické trasy Lenungshammar – Svartjärn – Stora Gla – Lenungshammar	82
Příloha 21 Mapa turistické trasy Kalleboda – Sjöänden – Eskerud – Lelången – Ässjön – Kalleboda	82
Příloha 22 Mapa trasy turistické trasy Degerfors – Dammbordet – Gytområdet – Degerfors	83
Příloha 23 Přibližná mapa turistické trasy Kycklingleden	83
Příloha 24 Přibližná mapa turistické trasy Jäveröleden	84
Příloha 25 Přibližná mapa turistické trasy v okolí vodopádu Brattfallet	84
Příloha 26 Přibližná mapa turistické trasy Halgåledens strövslinga	85
Příloha 27 Mapa turistických a cyklistických tras na ostrově Jäverön	86
Příloha 28 Přibližná mapa turistické trasy 7-torpsleden	87
Příloha 29 Přibližná mapa turistické trasy Ängenleden	87
Příloha 30 Přibližná mapa turistické trasy Sundbergsleden	88
Příloha 31 Seznam přírodních rezervací v kraji Värmland	89

Přílohy

Příloha 1 Vyjádření cestovní agentury Kamarádi na cestách s. r. o. k návrhu zájezdu

Outdoorová cestovní agentura
Kamarádi na cestách s.r.o.
Kočkovská 3318/2a
Ústí nad Labem
400 11
IČ: 04380096

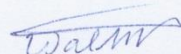
Věc: návrh zájezdu – kraj Värmland

Prostudovali jsme s pracovníky naší cestovní agentury rámcový program zájezdu “Švédský kraj Värmland” jako možnost nového produktu cestovního ruchu, který jste nám zaslala. Vzhledem k tomu, že se naše cestovní agentura snaží jít cestou neobvyklých směrů zájezdů, tak nás především zaujala pro český trh neobvyklá destinace.

Vzhledem k řadě zajímavých možností, které dle Vašeho popisu tato destinace nabízí a vzhledem k faktu, že naši nabídku služeb se snažíme neustále inovovat o nové zajímavé produkty, plánujeme zařazení tohoto zájezdu do naší nabídky služeb pro příští sezónu.

Konkrétní produkt bychom před sezónou společně probrali a s drobnými úpravami rámcového programu je pro nás produkt komerčně zajímavý a realizovatelný.

V Ústí nad Labem dne 21.4.2016

Ing. Petr Waldstein
jednatel společnosti

Kamarádi na cestách s.r.o.
Kočkovská 3318/2a, 400 11
Ústí nad Labem
IČ: 04380096

Příloha 2 Detailní program zájezdu

1. den

- odjezd z ČR ve večerních hodinách (trasa Brno – Praha – Ústí nad Labem – Drážďany – Magdeburg – Hannover – Hamburg – Kolding – Odense – Kodaň – Malmö – Göteborg – Grums – Torsby), cestou možné přidat další nástupní místa na území České republiky

2. den

- Prohlídka Kodaně²¹⁷
- Příjezd na ubytování v odpoledních hodinách, ubytování klientů, krátká procházka do nejbližšího okolí

3. den

- Přesun autokarem do města Karlstad
- Průvodcovaná prohlídka města Karlstad (Cyrillhuset – muzeum místního výtvarného umění, Muzeum Värmlandu, Fredsmonument na Velkém náměstí, Wermland Opera, Karlstadská katedrála, a další)
- Návštěva Mariebergsskogen
- Přesun autokarem zpět do kempu

4. den

- Přesun autokarem k městu Degerfors
- Turistický okruh Degerfors – Dammbordet – Grytområdet – Bergtjärn – Degerfors s návštěvou skanzenu (délka trasy 7 km, předpokládaná doba chůze 3h 30 min)
- Přesun autokarem k městu Liljedal
- Turistická stezka Kycklingleden (délka trasy 5,7km, předpokládaná doba chůze 3h)
- Návštěva losího safari, kostela a hřbitova v Ekshärad
- Návrat do kempu

5. den

- Přesun autokarem ke statku Mårbacka
- Návštěva rodného domu spisovatelky Selmy Lagerlöfové
- Přesun autokarem do Filipstadu
- Návštěva města Filipstad a průvodcovaná prohlídka
- Návrat do kempu

²¹⁷ Odpočinek řidičů dle předpisů AETR a Sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 80/1994 Sb., čl. 8 v aktuálním znění - Sdělení č. 80/1994 Sb.: Sdělení Ministerstva zahraničních věcí o sjednání Dodatku č. 2 k Evropské dohodě o práci osádek vozidel v mezinárodní silniční dopravě (AETR). *Zákony pro lidi* [online]. [cit. 2016-08-11]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1994-80#f1554357>

6. den

- Přesun autokarem do města Kristinehamn
- Prohlídka města Kristinehamn, prohlídka města, návštěva monumentální sochy Pabla Picassa (výlet lodí)
- Návrat autokarem do kempu
- Výlet na kánoích, návštěva bobřího safari, možnost přespání v cíli výletu

7. den

- Příjezd z bobřího safari
- Přesun autokarem k městu Skätkärr
- Turistická stezka Jäveröleden (délka trasy 17km, předpokládaná doba chůze 6h)
- Návrat autokarem do kempu

8. den

- Přesun autokarem do Charlottenbergu
- Prohlídka města Charlottenberg
- Přesun autokarem ke skanzenu
- Prohlídka skanzenu ze 2. světové války, Skans 123 poblíž Hultet
- Návrat do kempu

9. den

- Odjezd zpět do ČR
- Cestou zastávka v Göteborgu, prohlídka Göteborgu²¹⁸

10. den

- Příjezd do ČR v dopoledních hodinách

²¹⁸ Odpočinek řidičů dle předpisů AETR a Sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 80/1994 Sb., čl. 8 v aktuálním znění - Sdělení č. 80/1994 Sb.: Sdělení Ministerstva zahraničních věcí o sjednání Dodatku č. 2 k Evropské dohodě o práci osádek vozidel v mezinárodní silniční dopravě (AETR). *Zákony pro lidi* [online]. [cit. 2016-08-11]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1994-80#f1554357>

Příloha 3 Předběžná kalkulace zájezdu

Při výpočtu ceny zájezdu pro účely této bakalářské diplomové práce bylo počítáno, že celková cena zájezdu zahrnuje: dopravu autokarem, pojištění, ubytování v chatkách dle zvoleného typu, služby českého průvodce, odhadovanou marži cestovní kanceláře (15%) a odhadované odměny průvodce. Naopak celková cena zájezdu nezahrnuje: stravování, vstupy do objektů (1 065 SEK / dospělá osoba), pojištění, zapůjčení povlečení a ručníku v chatkách (120 SEK / osoba), parkovné hrazené na místě a další položky, které nejsou uvedeny jako zahrnuté v této kalkulaci.

Ceny jsou použity podle kurzu z 2. 4. 2016 - 1 EUR = 27,030,- CZK.

- 1 SEK = 2,920,- CZK

- 1 DKK = 3,628,- CZK

Cenu za 1 euro (€) zaokrouhlena na 26,-CZK, za 1 SEK na 3,-CZK, za 1 DKK na 3,70,-CZK.

Nepřímé náklady – dopravní náklady v CZK (dále jen DN)

počet km	x	sazba za km	5 483	x	28,-	= 153 524,-
10% objížďky	x	sazba za km	549	x	28,-	= 15 372,-
čekací doby	x	sazba za čekací hodinu	54	x	120,-	= 6 480,-
km po dálnici v ČR	x	sazba mýtného 1 km	568	x	1,4	= 796,-
dálniční poplatky a mýtné						
- Přejezd přes Storebaeltbron (Dánsko):			2 260 DKK			8 362,-
- Přejezd přes Öresundbron (Dánsko – Švédsko)			3 432 SEK			10 296,-
- Mýtné ve Švédsku			372 SEK			1 116,-
						= 19 744,-

CELKEM: 195 946,-

ubytování řidičů

1. a 9. noc je bez ubytování. Ceny jsou uvedeny za chatku a noc pro 2 osoby.

7 nocí v chatce Budget (430 SEK/chatka/noc) 7x 430 SEK = 9 030,-

stravné řidičů (diety) – ceny v eurech jsou roznásobeny dle aktuálního kurzu

10 dní 50 €/den*** 2 x 9 100,- = 26 000,-

CELKEM dopravní náklady 230 976,-

DN na 1 osobu s rizikem neobsazení (20 %) 6 929,-

Nepřímé náklady – náklady na průvodce

odměna průvodce	10x	700,-	= 7 000,-
ubytování průvodce	7x	430 SEK	= 9 030,-
náhrada stravného průvodce	10x	50€	= 13 000,-
Celkem náklady na průvodce bez DPH			29 030,-
DPH 20 %			5 806,-
Celkem náklady na průvodce			34 836,-
Náklady na průvodce na 1 osobu s rizikem neobsazení (20 %)			888,-

Přímé náklady - účastníků

ubytování 1 účastníka v plně obsazené chatce Budget

1. noc v autokaru	-		
2. noc v kempu	1	x	215 SEK = 645,-
3. noc v kempu	1	x	215 SEK = 645,-
4. noc v kempu	1	x	215 SEK = 645,-
5. noc v kempu	1	x	215 SEK = 645,-
6. noc v kempu	1	x	215 SEK = 645,-
7. noc v kempu	1	x	215 SEK = 645,-
8. noc v kempu	1	x	215 SEK = 645,-
9. noc v autokaru	-		
Celkem náklady na ubytování 1 účastníka			= 4 515,-

pojištění účastníka – typ: komplexní 10 x 25,- = 250,-

Stravování účastníka

1. den	vlastní
2. den	vlastní
3. den	vlastní
4. den	vlastní
5. den	vlastní
6. den	vlastní
7. den	vlastní
8. den	vlastní
9. den	vlastní
10. den	vlastní

Celkem náklady a stravování na 1 účastníka	=	0,-
kurzové riziko (10 %)		
dopravní náklady ubytování řidičů	3010 SEK x 3,-	= 9 030,-
náklady na průvodce ubytování	3010 SEK x 3,-	= 9 030,-
náklady na ubytování účastníků	30 100 SEK x 3,-	= 90 300,-
Celkem kurzové riziko		108 360,-
10% z kurzového rizika		10 836,-
Kurzové riziko na 1 účastníka s rizikem neobsazení		324,-

Náklady na účastníka zájezdu

- doprava	6 929,-
- průvodce	888,-
- ubytování	4 515,-
- pojištění	250,-
- kurzové riziko	324,-
Celkem	12 906,-
- realizace CK (15 %)	1 936,-

Celkové náklady na zájezd přepočtené na 1 účastníka: 14 842,-Kč.

Přibližná cena zájezdu po zaokrouhlení: 14 999,-Kč.

Náklady na vstupné do objektů:

- Cyrillhuset: 35 SEK (skupiny nad 10 osob bez místního průvodce)
- Muzeum Värmlandu: 35 SEK (skupiny nad 10 osob bez místního průvodce)
- Losí safari: 175 SEK
- Rodný dům Selmy Lagerlöfové, Mårbacka: 90 SEK (skupiny nad 15 osob)
- Monumentální socha Pabla Picassa: 40 SEK
- Bobří safari: 690 SEK
- Vstupné do objektů celkem: 1 065 SEK (3 110,-Kč)

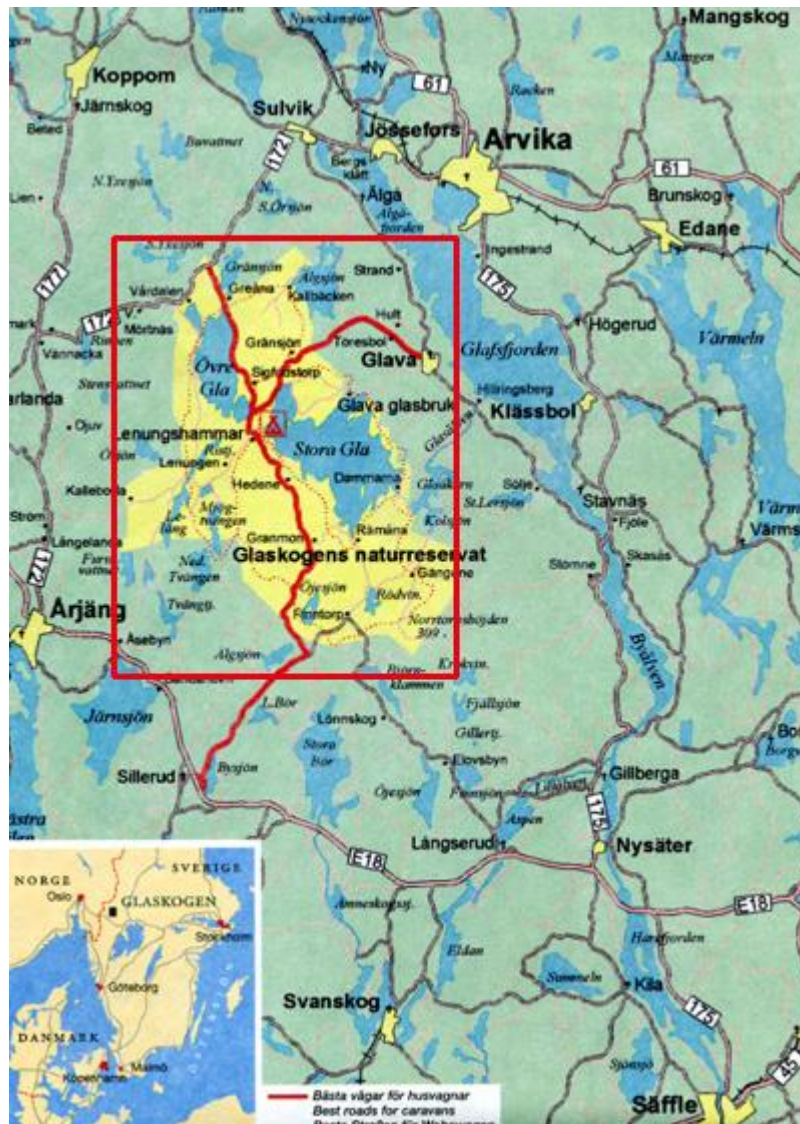
Obrazový materiál

Příloha 4 Mapa Švédska s vyznačením kraje Värmland

Příloha 6 Přírodní rezervace Glaskogen, mapa

Příloha 7 Přírodní rezervace Kummelön a Sibberön, mapa

Příloha 8 Přírodní rezervace Gillbergasjön, mapa

Příloha 9 Socha Nilse Ferlina ve Filipstadu

Příloha 10 Monumentální socha Pabla Picassa v Kristinehamnu

Příloha 11 Rodný dům spisovatelky Selmy Lagerlöfové, Mårbacka, interiér

Příloha 12 Rodný dům spisovatelky Selmy Lagerlöfové, Mårbacka, exteriér

Příloha 13 Památník Erika Gustafa Geijera u jeho rodného domu

Příloha 14 Zbytky válečného opevnění Skans 153 Hultet

Příloha 15 Kulturní centrum v přírodě Mariebergsskogen

Příloha 16 Kostel v Ekshärad

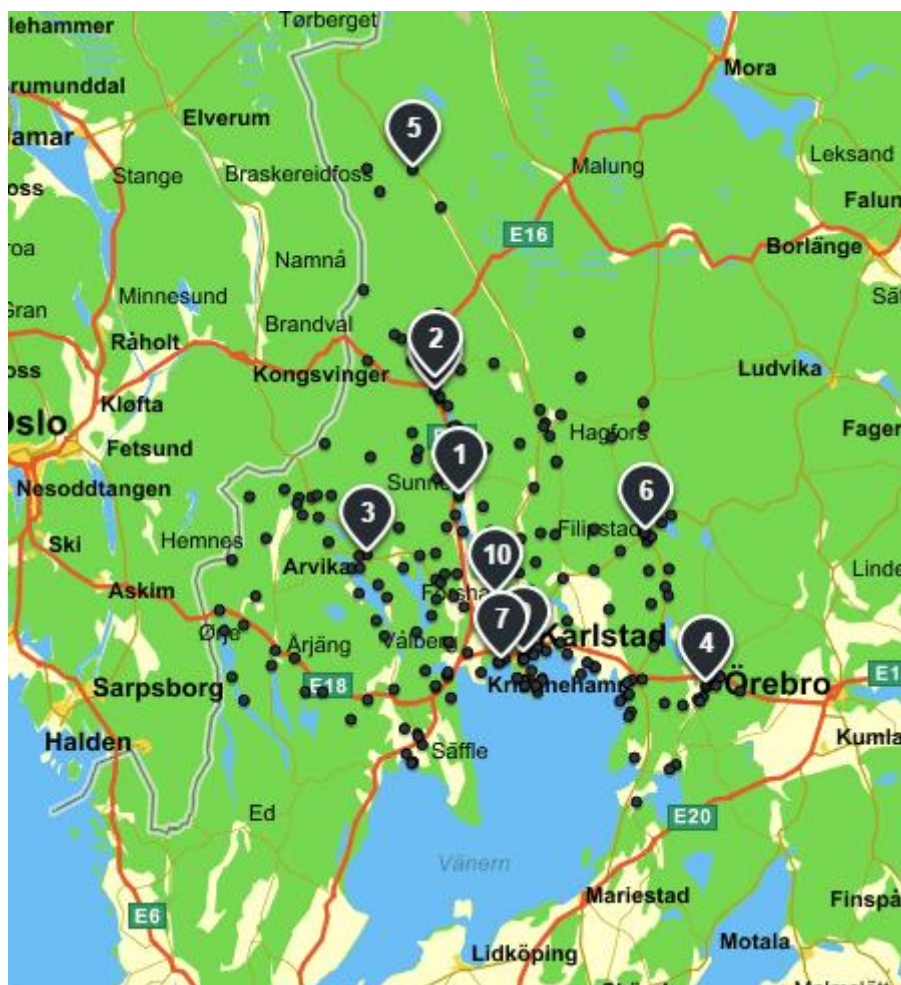
Příloha 17 Hřbitov v Ekshärad

Příloha 18 Vytíženost železničních tras ve Švédsku

Príloha 19 Mapa športovišť a rekreačných areálov v kraji Värmland

Příloha 20 Mapa turistické trasy Lenungshammar – Svartjärn – Stora Gla – Lenungshammar

Příloha 21 Mapa turistické trasy Kalleboda – Sjöänden – Eskerud – Lelången – Ässjön – Kalleboda

Příloha 22 Mapa trasy turistické trasy Degerfors – Dammbordet – Grytområdet – Degerfors

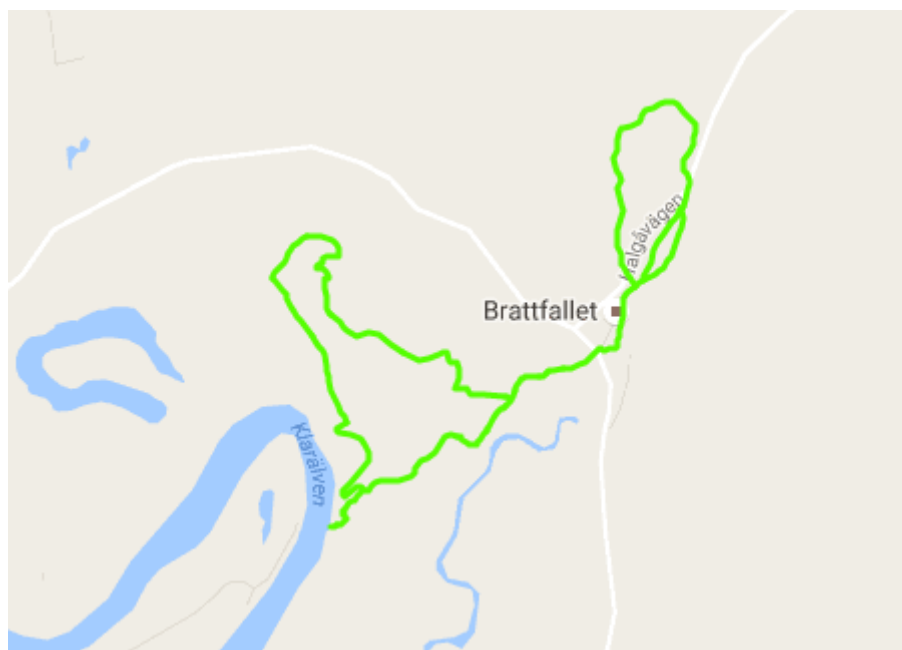
Příloha 23 Přibližná mapa turistické trasy Kycklingleden

Příloha 24 Přibližná mapa turistické trasy Jäveröleden

Příloha 25 Přibližná mapa turistické trasy v okolí vodopádu Brattfallet

Příloha 26 Přibližná mapa turistické trasy Halgåledens strövslinga

Príloha 27 Mapa turistických a cyklistických tras na ostrově Jäverön

Příloha 28 Přibližná mapa turistické trasy 7-torpsleden

Příloha 29 Přibližná mapa turistické trasy Ängenleden

Příloha 30 Přibližná mapa turistické trasy Sundbergsleden

Příloha 31 Seznam přírodních rezervací v kraji Värmland

1. Abborrtjärnsberg	2. Averåfjäll
3. Baksjön	4. Bergs klätt
5. Bergvattdalen	6. Bjursjöhöjden
7. Björnhultet	8. Blomsterhultsmossen
9. Branäsberget	10. Brattfors brandfält
11. Brattforsheden	12. Bryngelsdalen
13. Brånberget	14. Brännan
15. Byamossarna	16. Båtstadknallen
17. Dansarebacken	18. Danshallmyren
19. Deletjärnsåsen	20. Digerberget
21. Dundern	22. Dyrön
23. Edeby	24. Enberget
25. Erola	26. Falldalen
27. Fjornshöjden	28. Fjärhanaskogen
29. Flatsmossen	30. Fräkensjömyrarna
31. Fänstjärnsskogen	32. Gartosofta
33. Geijersdalsmossen	34. Getgars udde
35. Getjärnskläppen	36. Gillbergasjön
37. Gillbergaskogen	38. Gillertjärn
39. Ginbergsängen	40. Glaskogen
41. Granberg	42. Gråberget
43. Gräsbäcken	44. Guldplatshagen
45. Gullrosas berg	46. Gultberget
47. Gårdsviksfjället	48. Heinaho
49. Hjällstadskogen	50. Horsstomyren-Storberget
51. Hovfjället	52. Huskeberget
53. Husmansknölen	54. Håltebyns brandfält
55. Hästskoholmen	56. Högbergsfältet
57. Högemon	58. Höljberget
59. Hösås	60. Inre Kilsviken
61. Ivana	62. Jan i Myren
63. Järnskogsfjället	64. Kackerudsmossen
65. Kalvhöjden	66. Kampåsen
67. Kanan	68. Kaplansholmen

69. Kesebotten	70. Kilafjället
71. Kilsravinerna	72. Kittelfältet u Alsterstjärnarny
73. Kloften	74. Klosstjärnsberget
75. Klämmeshöjden	76. Knappnäs
77. Korsdalen	78. Krokolaknölen
79. Kullarna	80. Kummelön
81. Kvarnberget	82. Kvickneåsen
83. Kärrholmen	84. Lilla Örtjärnskogen
85. Lisselberget	86. Lisselåsen
87. Lungälvsravinerna	88. Lurö skärgård
89. Långåsberget	90. Låssbyn
91. Lämpenshålan	92. Lövbergsknölen
93. Makkaraberg	94. Malbäckskölen
95. Mammásberg	96. Markbackarna
97. Millesviks skärgård	98. Myrbråten
99. Måns-Olasberg	100. Nedre Prostgårdsälven
101. Niklasdals lövskog	102. Nordbyberget
103. Nordsjöskogen	104. Normyrarna
105. Norra Konsterud Domänreservat	106. Norra Lien
107. Norskog Skallberget	108. Näsknölen
109. Nötön-Åråsviken	110. Olsmossen
111. Pannkakan	112. Perserud
113. Påterudsskogen	114. Ravinerna vid Apertin
115. Rennstadsnipan	116. Ritamáki
117. Ritamáki Nord	118. Rustad strandskog
119. Råbäcken	120. Råglandaberget
121. Rännberg	122. Rävåsen
123. Sandåns lövskog	124. Segerstads skärgård
125. Segolstorpshöjden	126. Sibberön
127. Skarp-Juberget	128. Skavåsen
129. Skrallarberget	130. Skutan
131. Soienmagg	132. Stenbäcken
133. Stora Höjden	134. Stora Vilången
135. Stormyren	136. Styggvrån
137. Stömne	138. Svarthavet

139. Svartjärnshöjden	140. Svartån
141. Sågbäcken	142. Sånebyklätten
143. Södra Konsterud Domänreservat	144. Sörmon
145. Sörskog Skallberget	146. Tallknölbäcken
147. Tallmon	148. Tibergs udde
149. Timmerhöjden	150. Timmeröarna
151. Tiskaretjärn	152. Titjärnsskogen
153. Tjärnberget	154. Torps bergbrant
155. Torrakberget	156. Torrknölen
157. Torsberget	158. Trekanten
159. Trugåsen	160. Ulvfället
161. Ulvsjömyrarna	162. Vimyren
163. Vålhallberget	164. Värmlands Säby
165. Värmlandsskärgården	166. Yttre Hedane
167. Åbengtshöjden	168. Ängemyrarna
169. Ängtjärnshöjden	170. Öjenäsbäcken
171. Ömtberget	172. Örtenberget
173. Örvattnet	